

13. - 14. března 2024
„Workshop BIM 2.0 – Restart pro VZ“

**Definice, aktuální stav zavádění a využívání metodiky BIM
v praxi veřejných zakázek – legislativní zázemí, normy,
standards / využívání v zahraničí, terminologie**

Zdeněk Rudovský

ČVUT v Praze & Elektrárna Dukovany II

Tomáš Prokeš

Představení

Ing. arch. Zdeněk Rudovský, Ph.D.

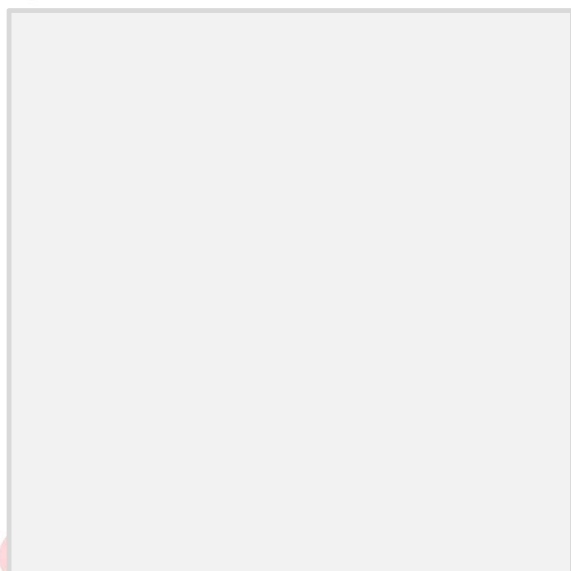
- BIM manažer, Odbor výstavby a investiční činnosti, rektorát ČVUT v Praze,
- BIM manažer, Stavební inženýring, Elektrárna Dukovany II, a. s. (Skupina ČEZ),

bim.cvut.cz/czv

Představení

Tomáš Prokeš

- Předseda pracovní skupiny pro implementaci Digital Building Logbook v ČR, Rada vlády pro informační společnost
- Ministerstvo pro místní rozvoj, oddělení digitalizace a informačních systémů
- Člen programu IEC/ISO SMART

International
Electrotechnical
Commission

Obsah

- BIM a jeho podstata (ZR):
  - Model
  - Metoda^{1,2,3,4}
  - Metodika^{1,2,3,4}
- Aktuální stav, pohled do zahraničí (ZR)
- Legislativní zázemí, normy, terminologie (TP)

Zdroj(e):

1. [Metoda, metodologie, technika - význam pojmů — PSK - Ptejte se knihovny](#)
2. [Metoda vs Metodologie: Rozdíl a srovnání - Ask Any Difference](#)
3. [Metoda, metodika, metodologie — Přírodovědecká fakulta UK - cuni.cz](#)
4. [Metoda vs Metodologie: Rozdíl a srovnání - Ask Any Difference](#)

Asociace pro veřejné zakázky
sdíleme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

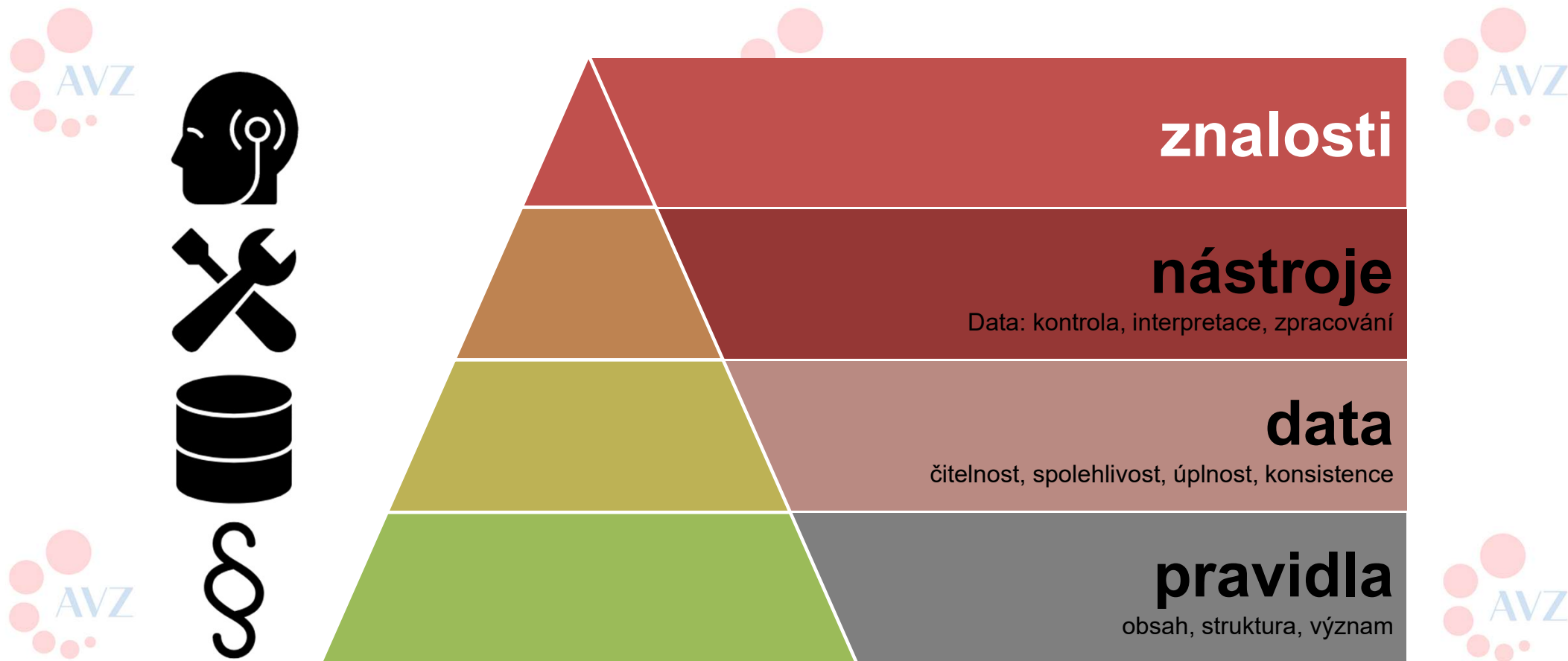

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

BIM definice – úvod

BIM definice – úvod

Rostoucí komplexita staveb

- vyšší nároky na parametry staveb
- více technologií výstavby
- větší požární bezpečnost
- vyšší nároky na dopady výstavby
- .....

BIM definice – úvod

Nezvládnutá digitalizace

- Povzbuzuje, nikoliv redukuje, použití papíru
- Obrovská duplikace dat
- Slabé využití (a znovu-užití) dat
- Spirála zvyšující se potřeby dat co do jejich rozsahu a kvality
- Častá potřeba lidských zdrojů pro datovou podporu a údržbu dat

BIM definice – úvod

BIM

Řeč

Papír

Digitalizace

Provázanost a struktura dat

Distribuce dat

Standardizace dat

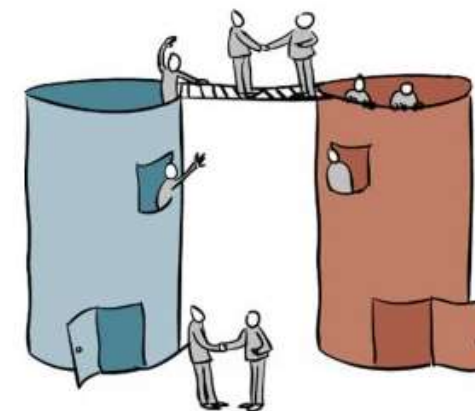

Image: drawingoutideas.ca

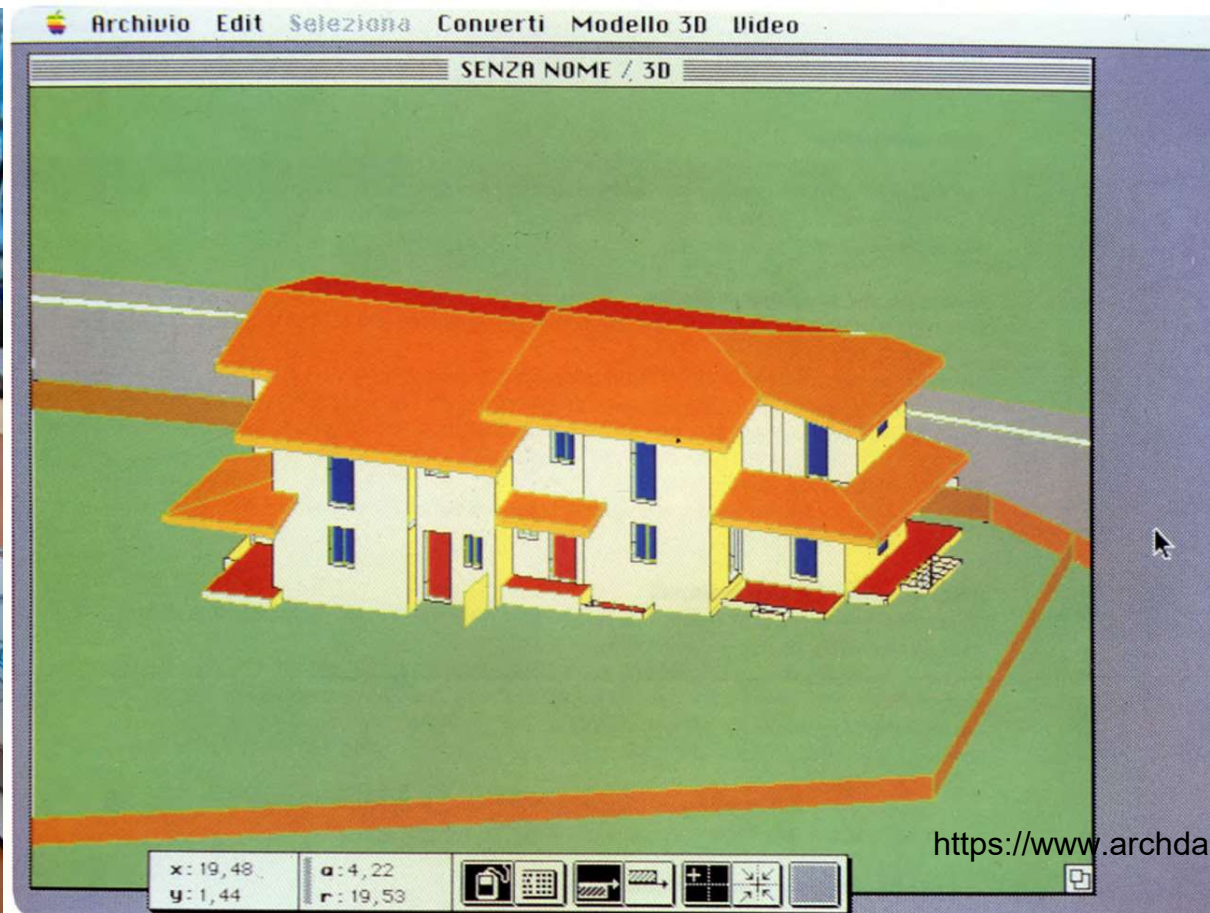

Od kdy tu jsme s BIM?

- 5 let
- 10 let
- 15 let
- 20 let
- 30 let
- Více?

BIM jako model

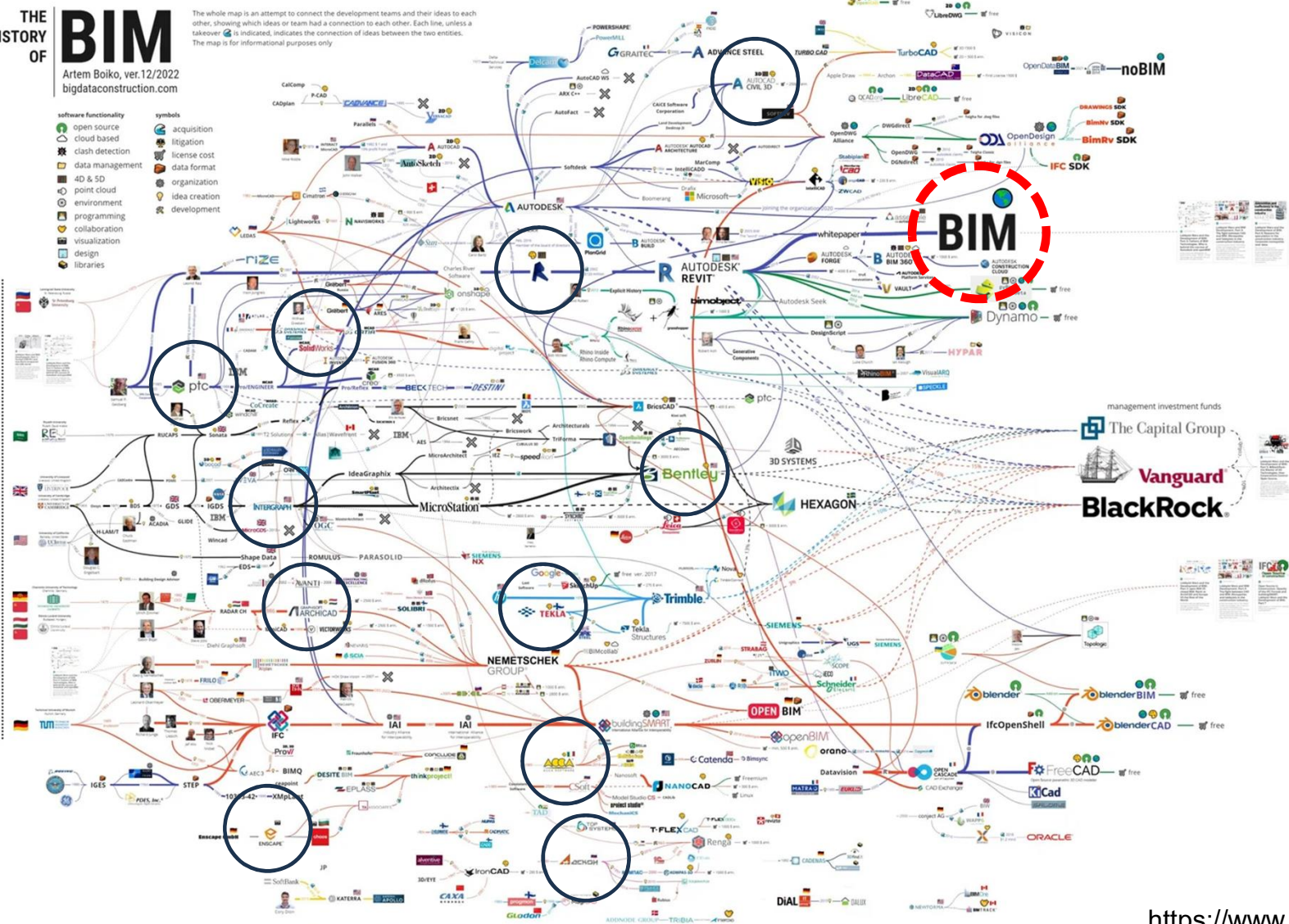
THE HISTORY OF BIM

Artem Boiko, ver.12/2022
bigdataconstruction.com

The whole map is an attempt to connect the development teams and their ideas to each other, showing which ideas or team had a connection to each other. Each line, unless a takeover @ is indicated, indicates the connection of ideas between the two entities. The map is for informational purposes only.

- software functionality
- open source
  - cloud based
  - clash detection
  - data management
  - 4D & 5D
  - point cloud
  - environment
  - programming
  - collaboration
  - visualization
  - design
  - libraries
- symbols
- acquisition
  - litigation
  - license cost
  - data format
  - organization
  - idea creation
  - development

CAD
until 1970s

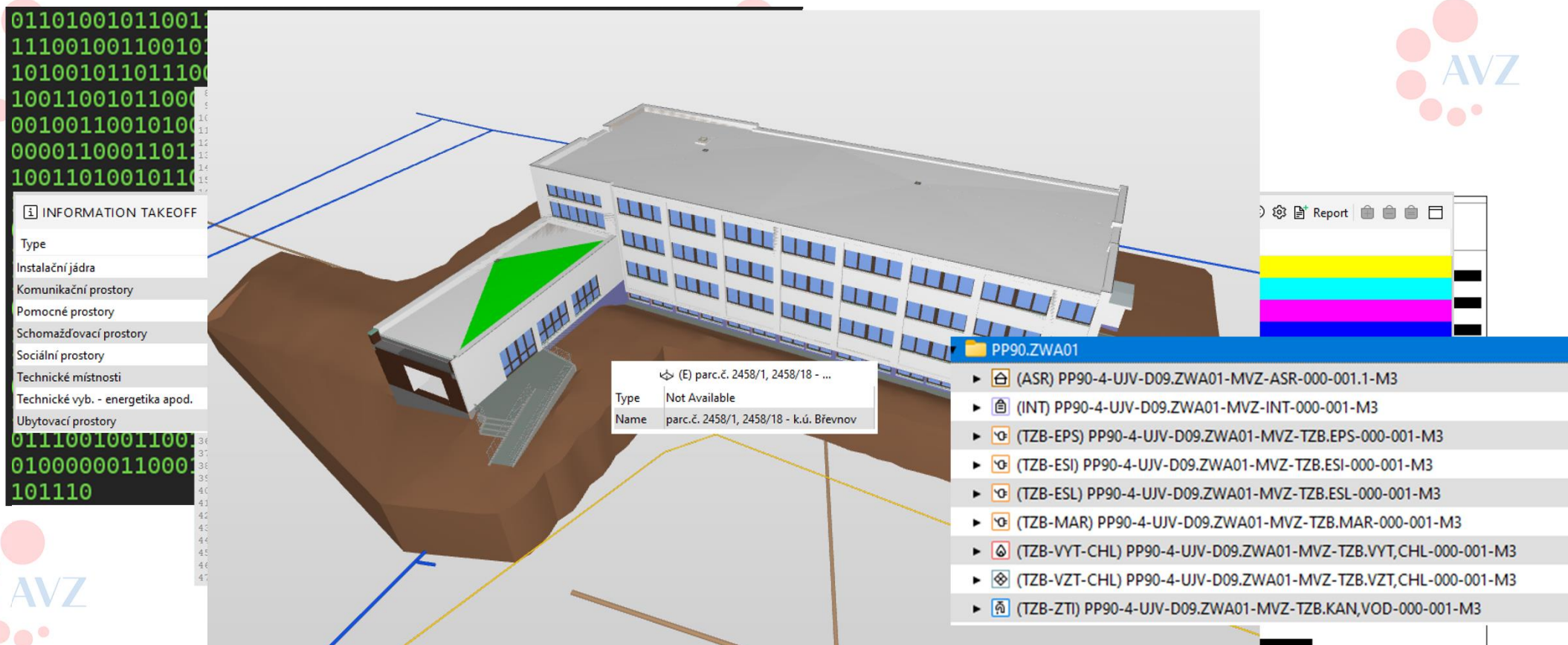

<https://www.bigdataconstruction.com>

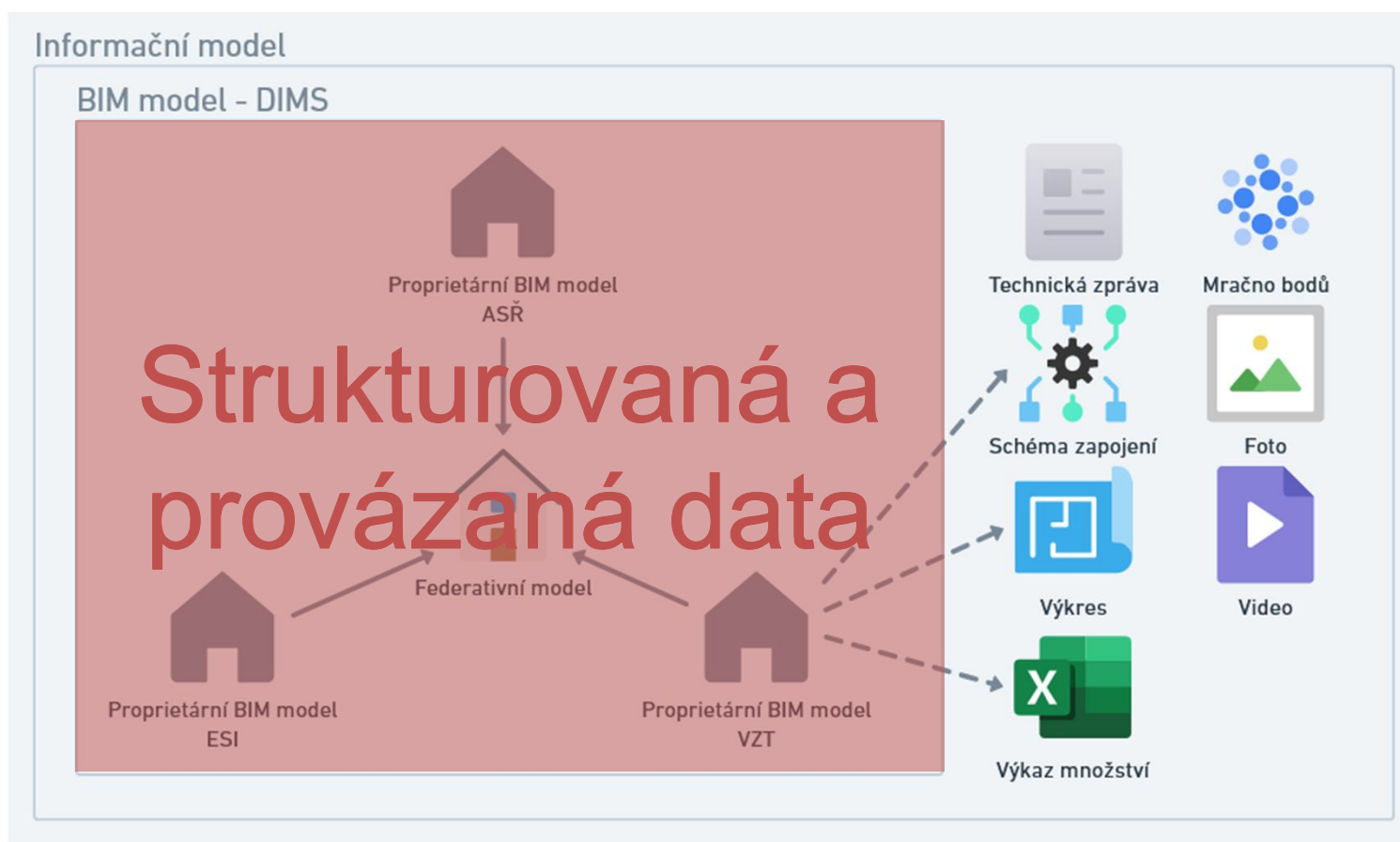
BIM jako model

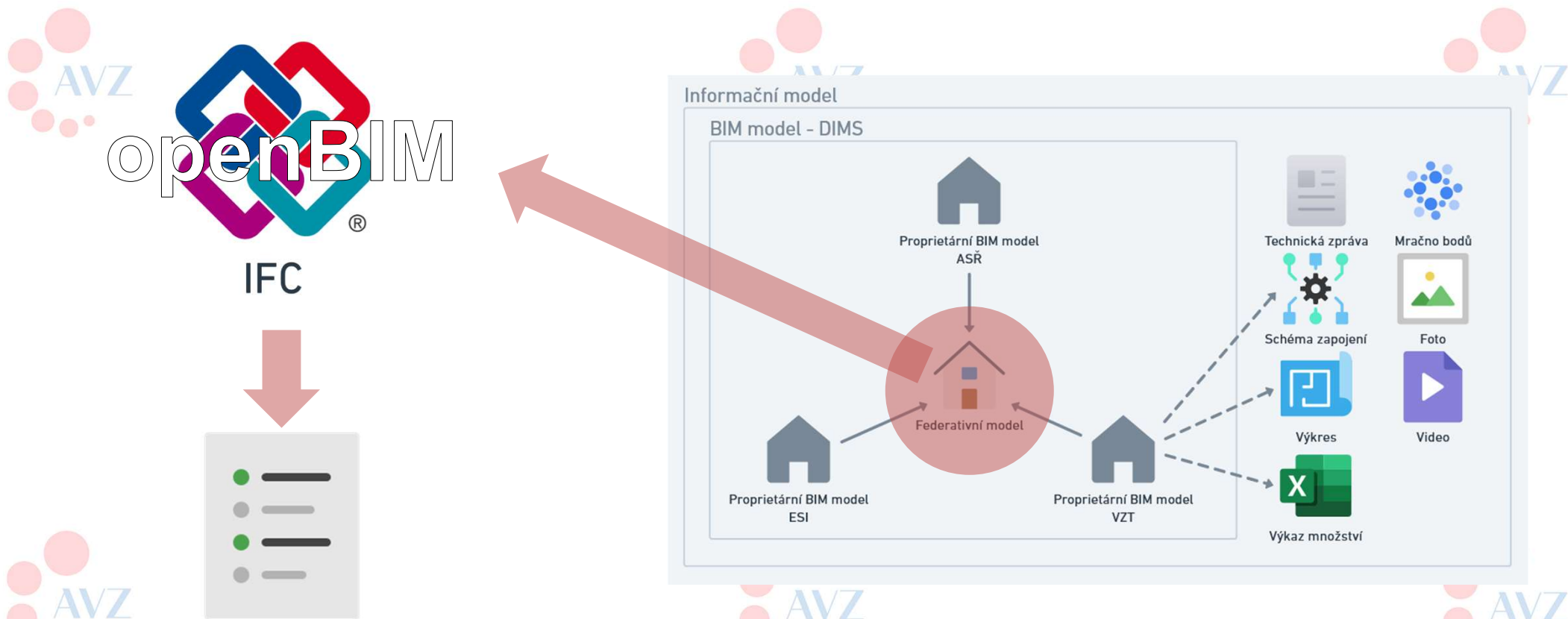
BIM jako model

BIM jako model

BIM jako model

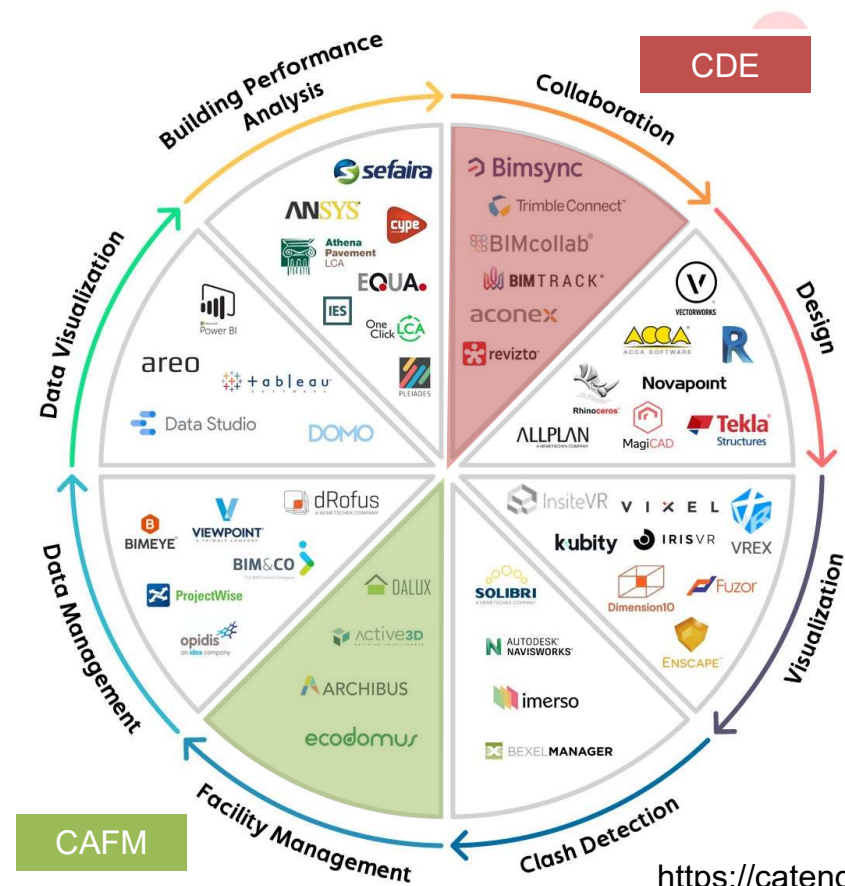
(Národní) standard pro BIM

BIM jako metoda

Nástroje

- Softwarové nástroje pro BIM
- Technologie

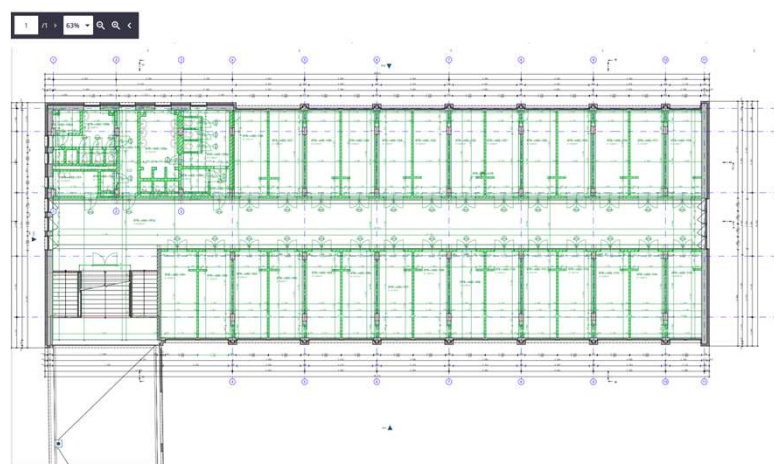
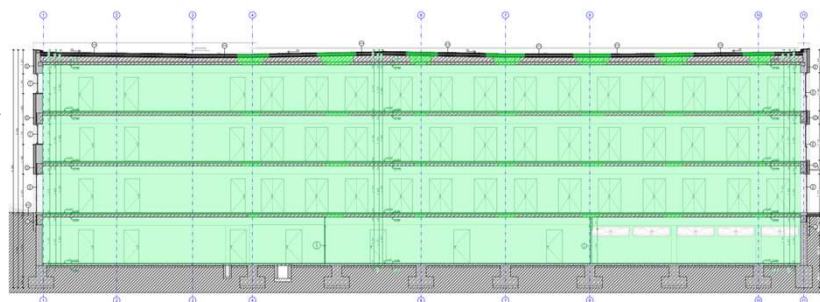
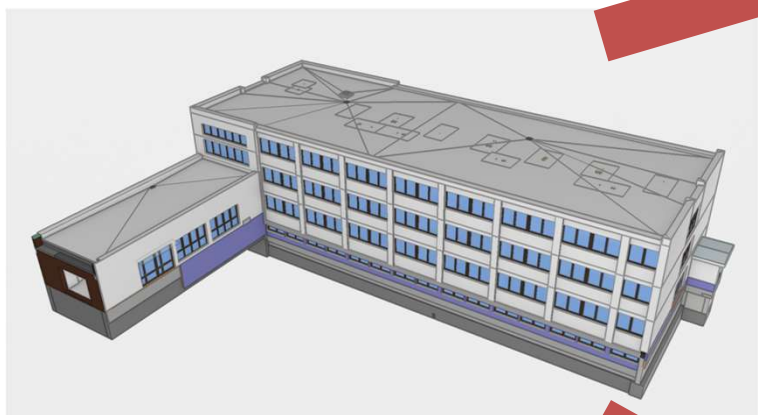
Procesy

<https://catenda.no>

BIM jako metoda – tisk výkresů

BIM jako metoda – výkazy množství

Metodika pasportu nemovitostí VVŠ, MŠMT

Umístění: start

Metodika pasportu nemovitostí VVŠ, MŠMT

- 0_uvod
  - 0.1_pasport_nemovitosti
  - 0.2_metodika
  - 0.3_terminy_a_definice
- katalog_uziti
  - k_komunikace
    - p_primarni_plochy
      - p-100_vyukove_prostory
      - p-200_laboratore
      - p-210_laborator_vyukova
        - p-215_obslužne_prostory_vyukovych_laboratori
          - p-215-1_sklad
          - p-215-2_prip_ravná
          - p-215-3_mereni
          - p-215-4_vahovna
          - p-215-5_ostatni
        - p-220_laborator_vav
        - p-225_obslužne_prostory_laboratori_vav
      - p-300_administrativa
      - p-400_ubytovani
      - p-500_stravovani
      - p-600_studijni_prostory
      - p-700_shromazdovaci_prostory
      - p-800_specificke_prostory
      - p-900_centralni_sluzby
        - p-000_nerozliseno
      - t_techicke_prostory
      - v_vybaveni_budovy
      - podminky_pouziti

Vítejte na stránkách Metodiky pasportu nemovitostí VVŠ, MŠMT

Diskuze

Plocha užitná čistá 19,644.25 m² 69,688 m³ Plocha užitná čistá

3D

Hledat

Správa médií Mapa stránek

KEOFF

IT 2021	Area	Volume	Color
		987.24 m ²	3,294 m ³
		16,188.59 m ²	72,489 m ³
		17,022.88 m ²	60,710 m ³

Zdroj: autor

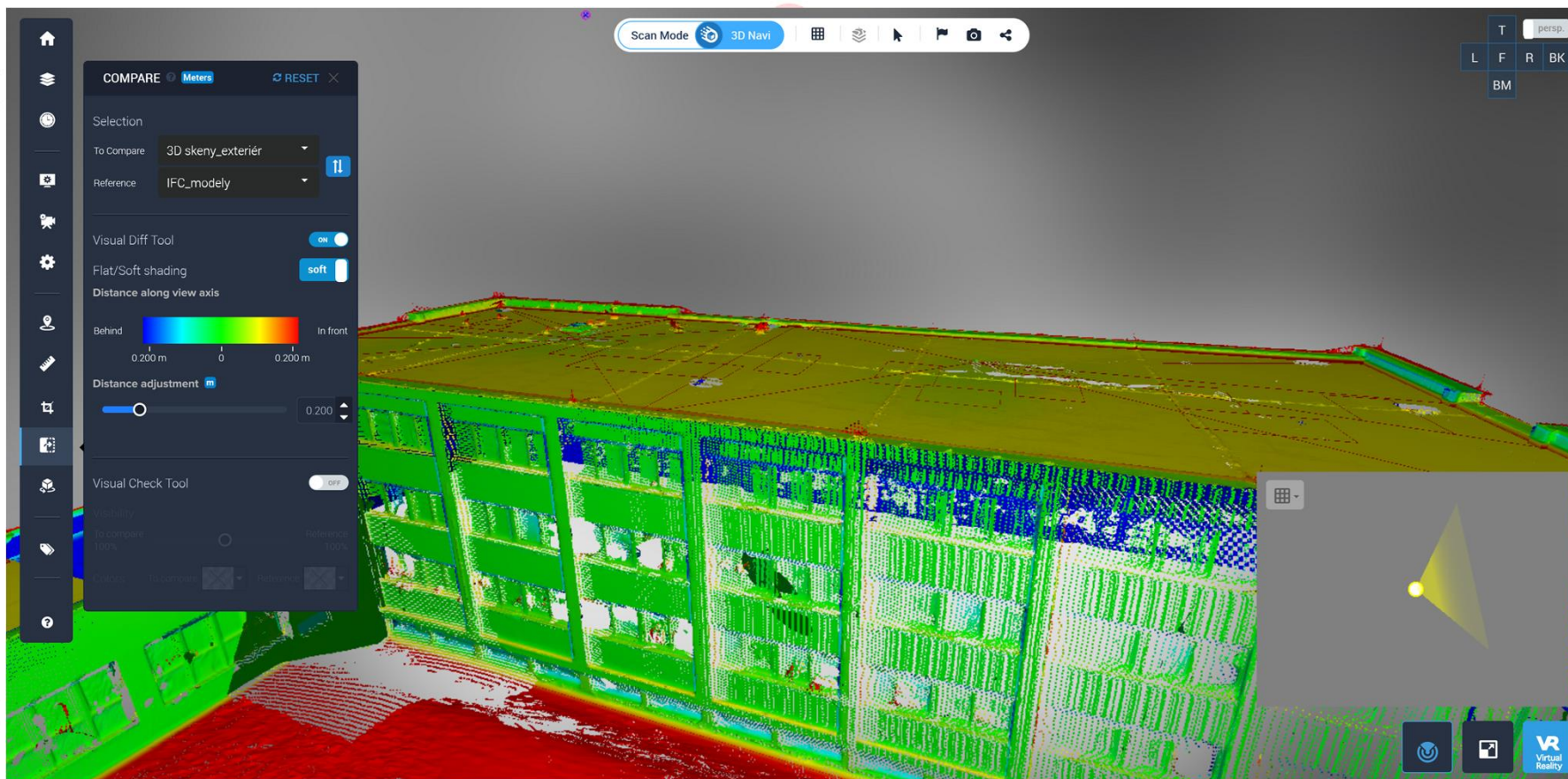
BIM jako metody BIM to Field

Zdroj: Hilti

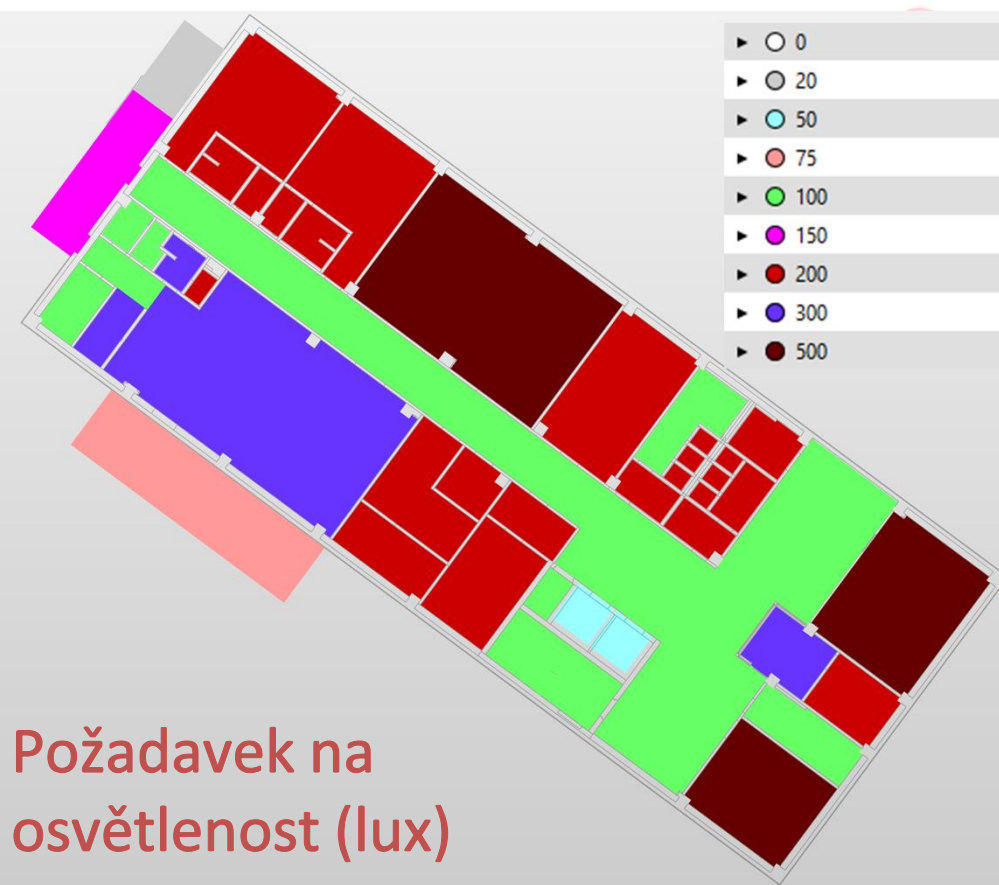
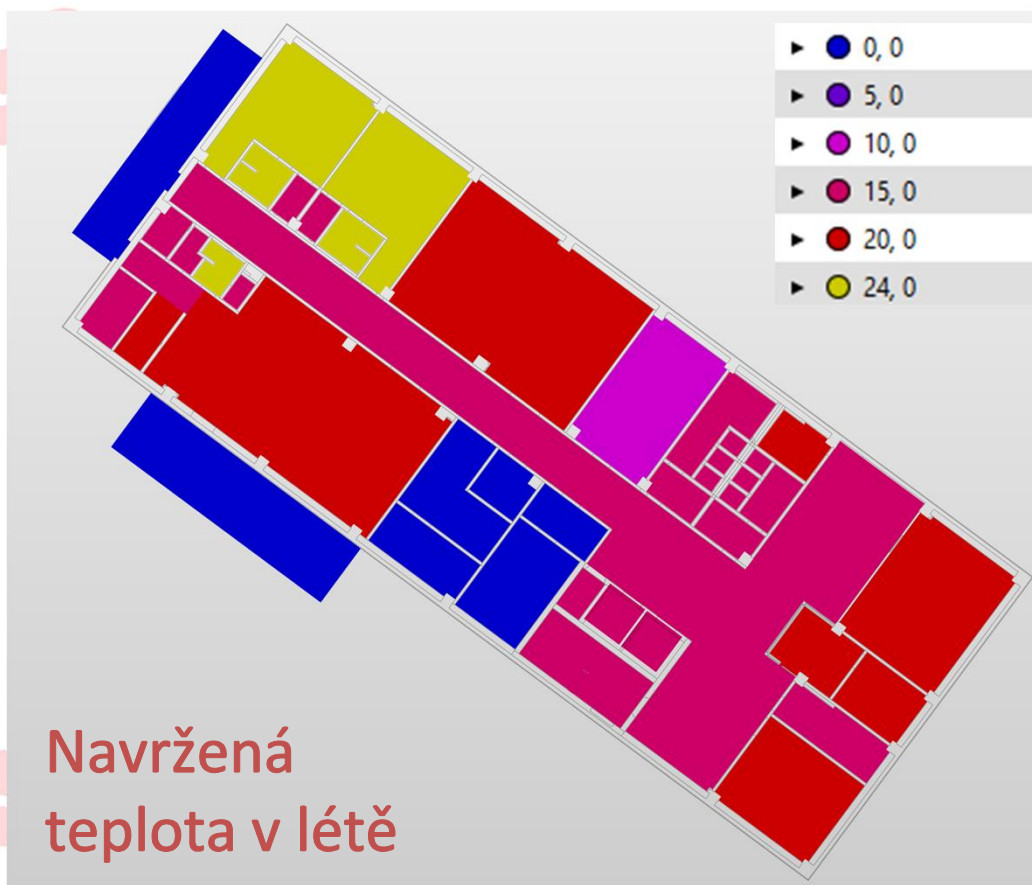
Zdroj: <https://buildingpoint.com.au/trimble-connect-ar/>

BIM jako metody – Field to BIM

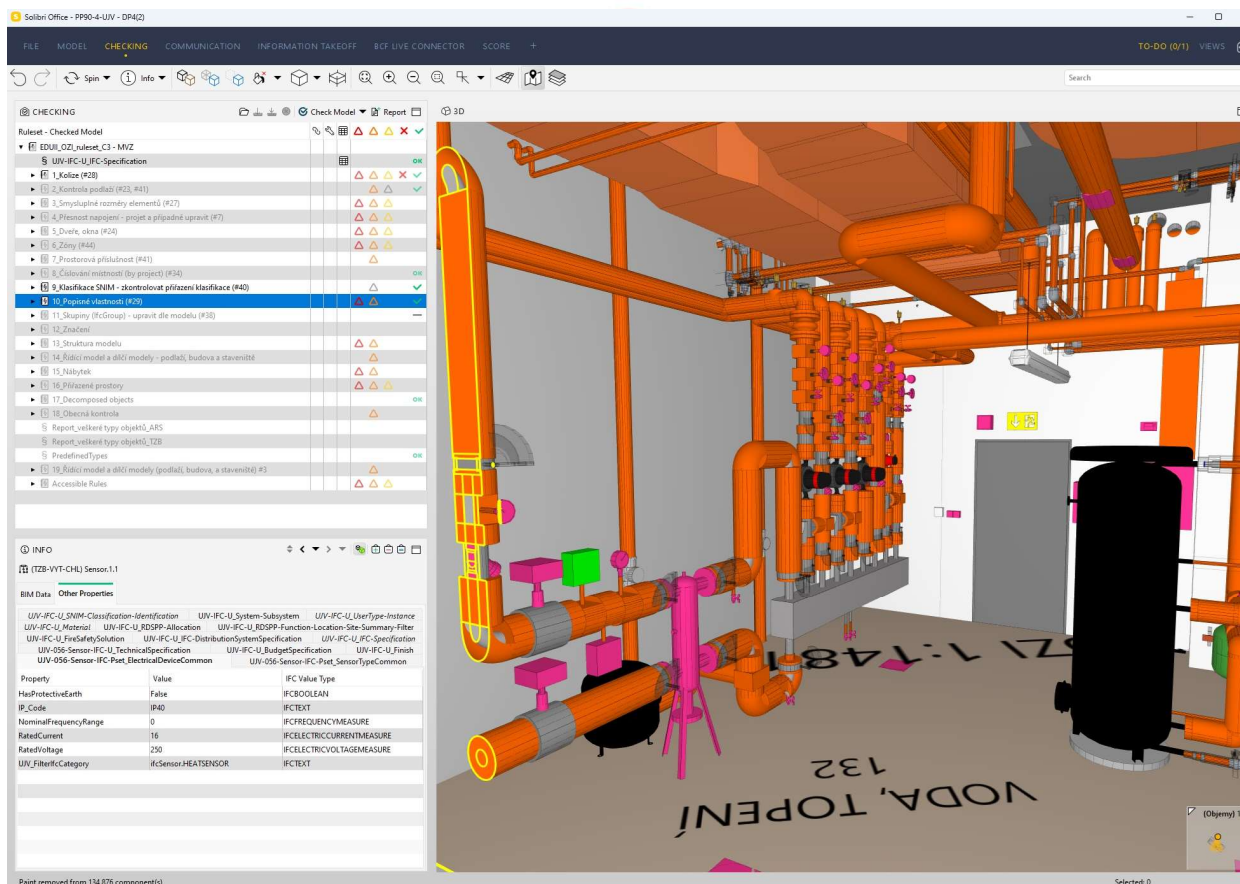

Zdroj: autor

BIM jako metoda– připomínkování návrhu – účelové pohledy

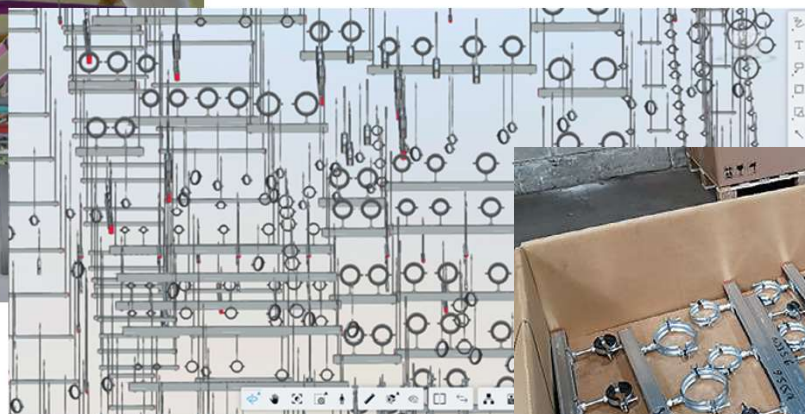
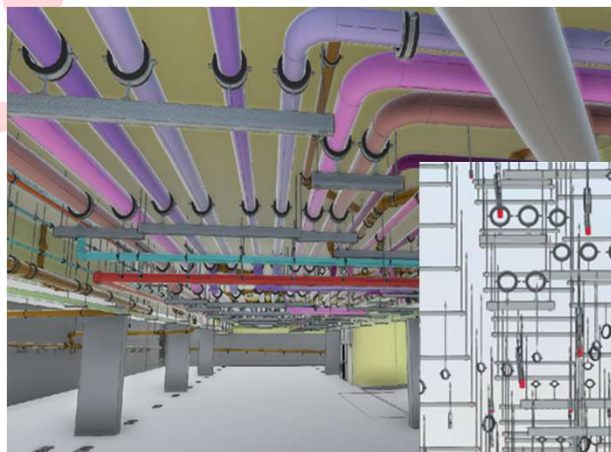

BIM jako metoda – připomínkování návrhu

Zdroj: autor

BIM jako metoda - prefabrikace

Zdroj: <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-vystavba-sidla-nejvyssiho-kontrolniho-uradu-s-vyuzitim-bim-se-zamerenim-na-systemy-tzb.html>

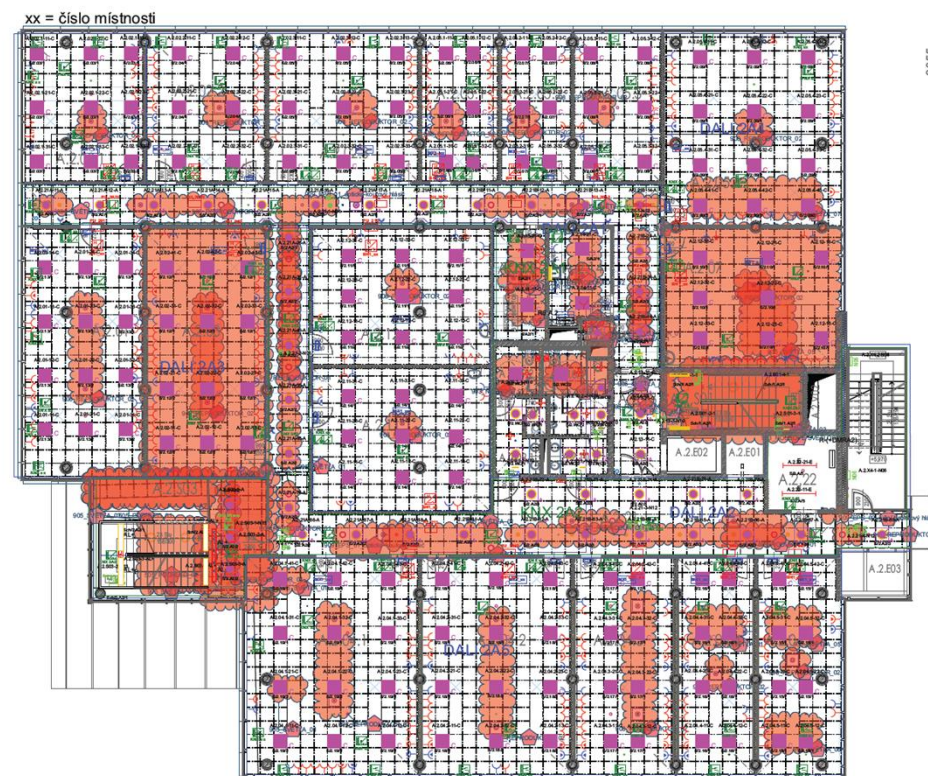
BIM jako metoda – pasportizace

Budova A 2NP - změny proti DSPS

Koncové prvky, svítidla

74 chyb na patro (112 m²)

- 43 - jiné umístění
- 2 - neexistuje, zakreslena v DSPS
- 2 - existuje, ale chybí v DSPS
- 20- špatný popis ID
- 7 - nemají popis ID

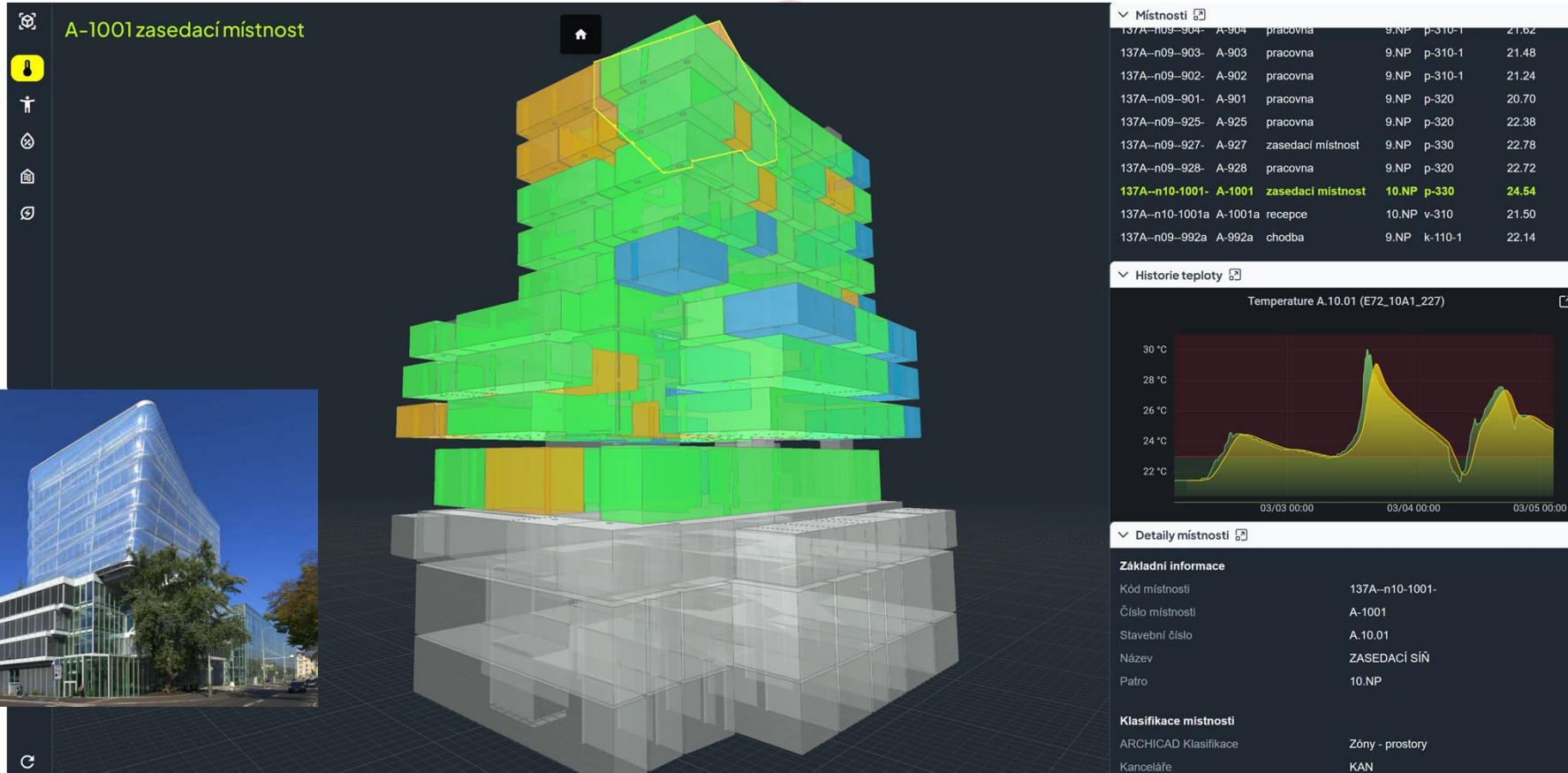

Zdroj: autor

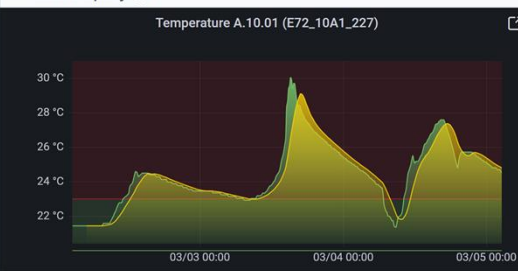
BIM jako metoda – digitální dvojče (Digitwin.cz)

A-1001 zasedací místnost

Místnosti					
137A-n09-904	A-904	pracovna	9.NP	p-310-1	21.62
137A-n09-903	A-903	pracovna	9.NP	p-310-1	21.48
137A-n09-902	A-902	pracovna	9.NP	p-310-1	21.24
137A-n09-901	A-901	pracovna	9.NP	p-320	20.70
137A-n09-925	A-925	pracovna	9.NP	p-320	22.38
137A-n09-927	A-927	zasedací místnost	9.NP	p-330	22.78
137A-n09-928	A-928	pracovna	9.NP	p-320	22.72
137A-n10-1001	A-1001	zasedací místnost	10.NP	p-330	24.54
137A-n10-1001a	A-1001a	recepce	10.NP	v-310	21.50
137A-n09-992a	A-992a	chodba	9.NP	k-110-1	22.14

Historie teploty	
Temperature A.10.01 (E72_10A1_227)	
	

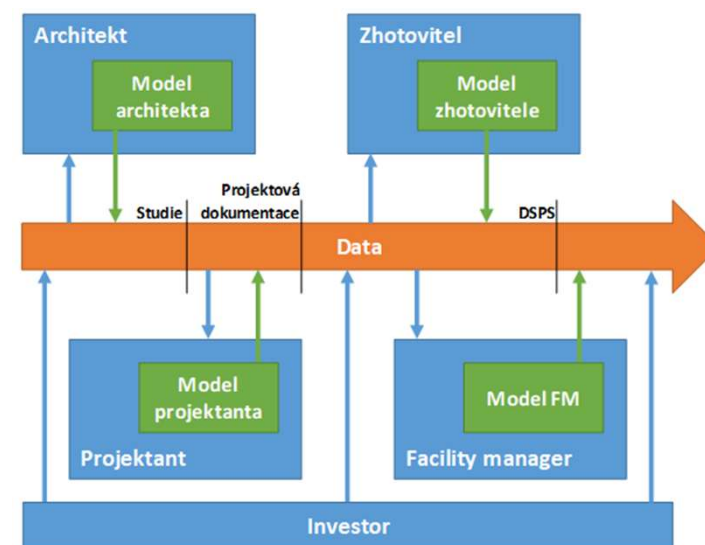

Detaily místnosti	
Základní informace	
Kód místnosti	137A-n10-1001-
Číslo místnosti	A-1001
Stavební číslo	A.10.01
Název	ZASEDACÍ SÍŇ
Patro	10.NP
Klasifikace místnosti	
ARCHICAD Klasifikace	Zóny - prostory
Kanceláře	KAN

BIM jako metodika

Nejširší způsob vnímání BIM v kontextu dodavatelského řetězce

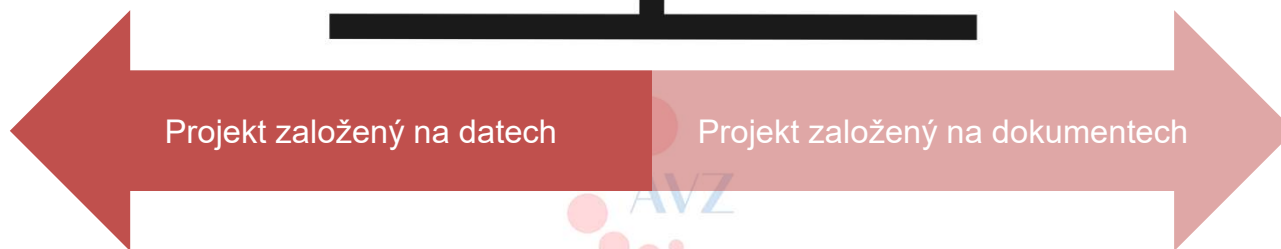
- Oproti vnímání BIM jako metody řeší BIM integrovaně a ne z pohledu konkrétního účastníka projektu
- BIM zásadně ovlivňuje způsob, jakým jsou projekty realizovány
- Vnímání BIM jako dodavatelského systému
  - Maximální snaha o využití BIM/informačního modelu
  - Maximální snaha o využití metod BIM

„Méně“ a „více“ BIM

BIM model/ DIMS

Technická zpráva

Schéma zapojení

Výkres

Výkaz množství

„Méně“ a „více“ BIM

Projekty založené na tradičních procesech

Projekty založené na BIM modelech

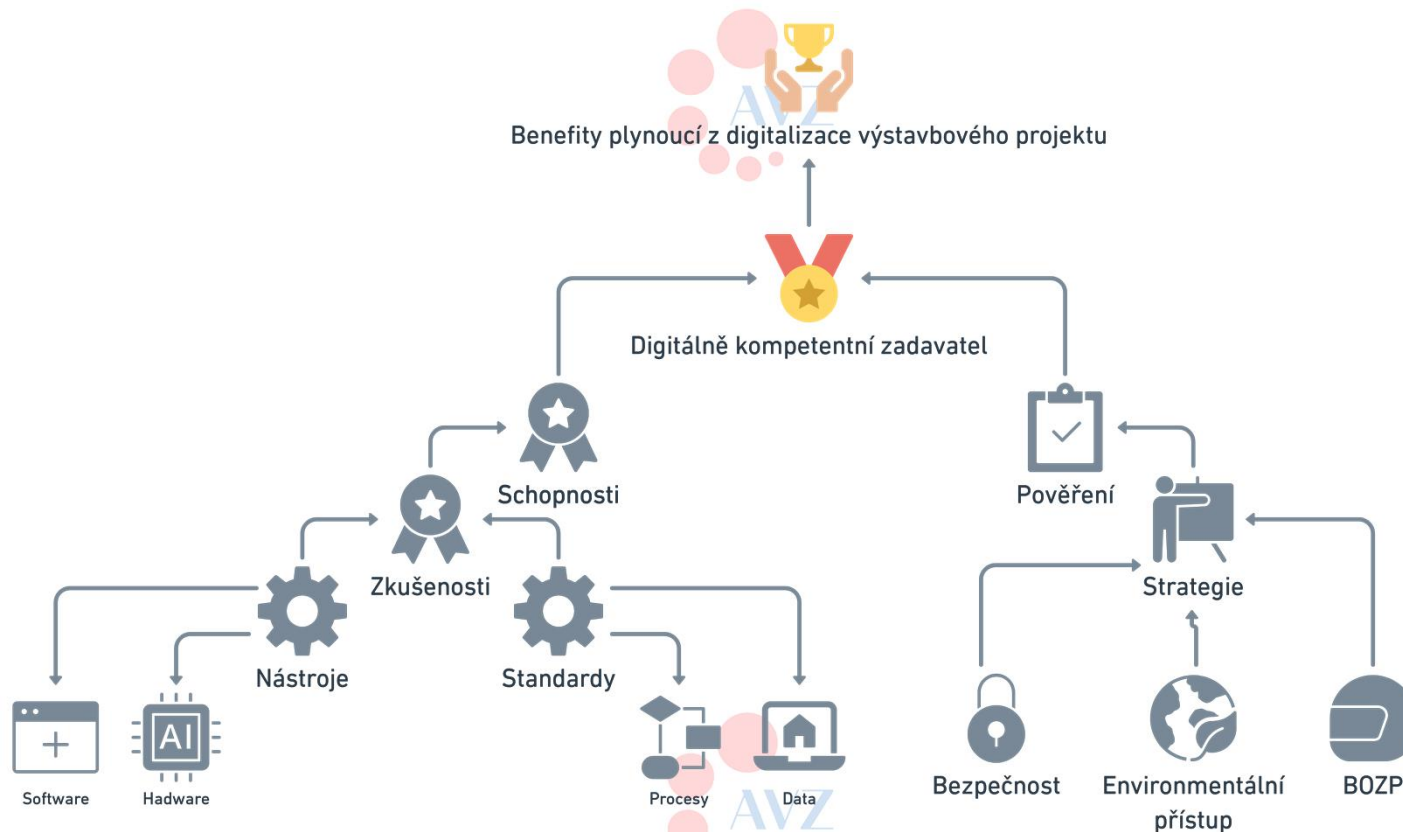
elektronizace

digitalizace

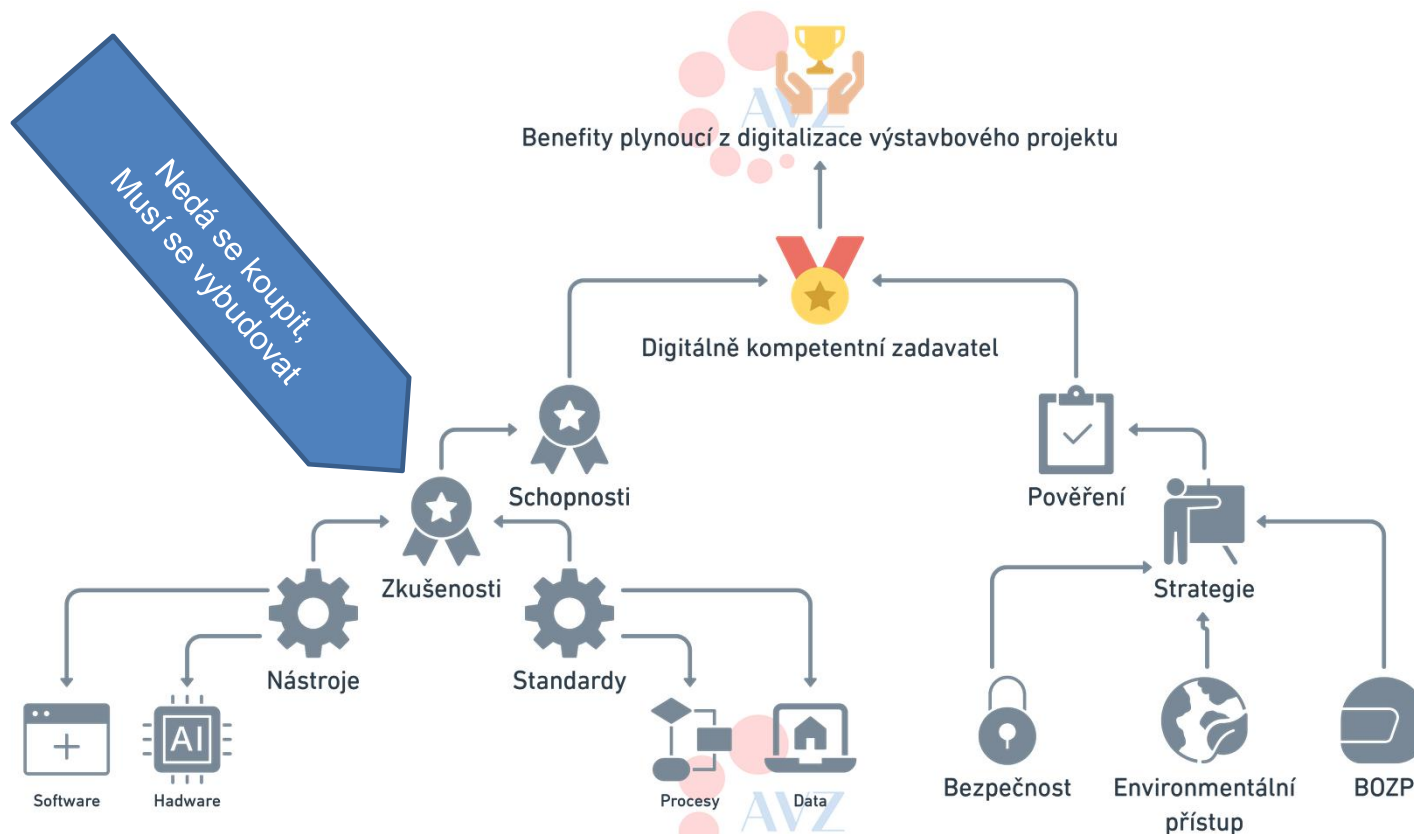
automatizace

integrace

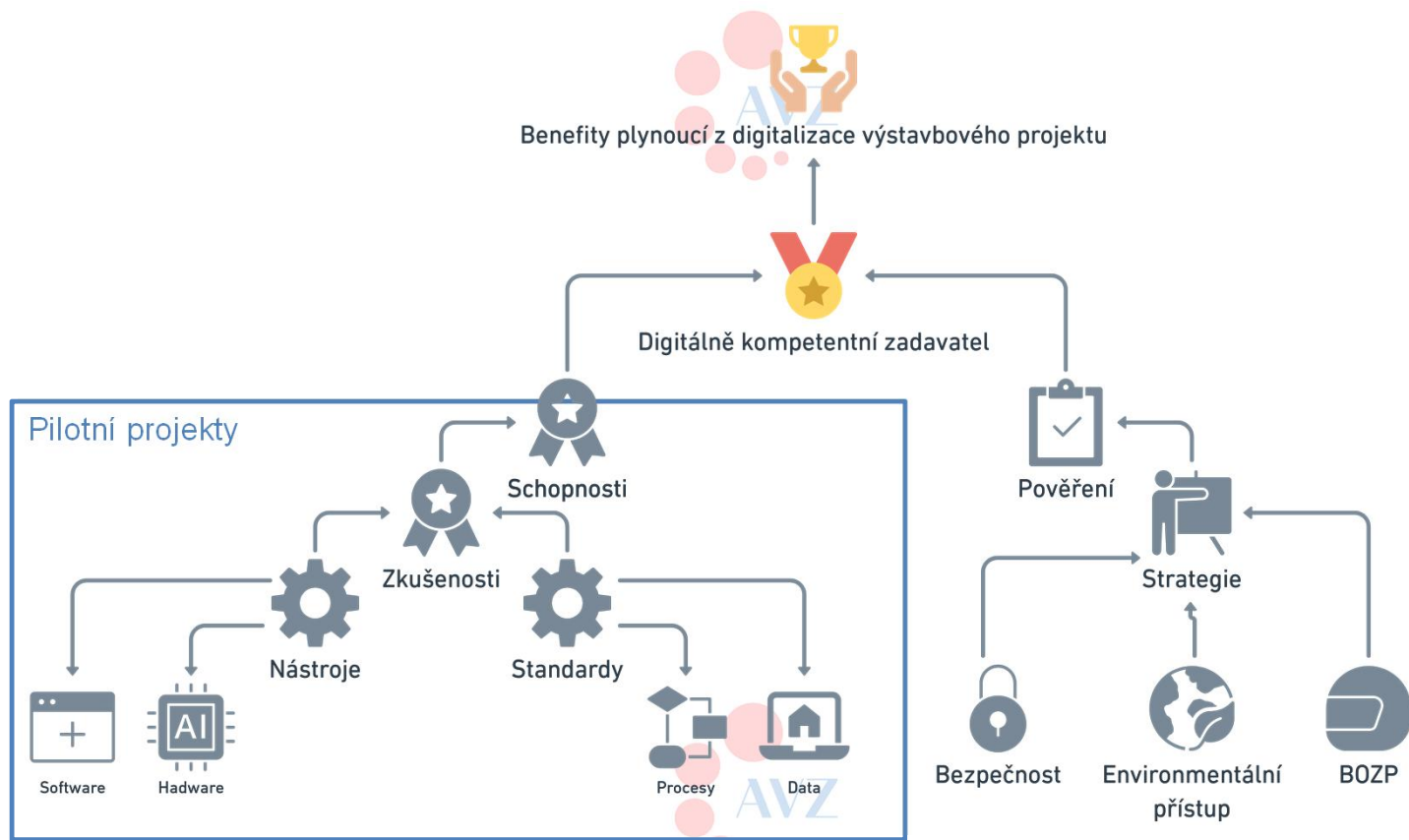
BIM aktuální stav

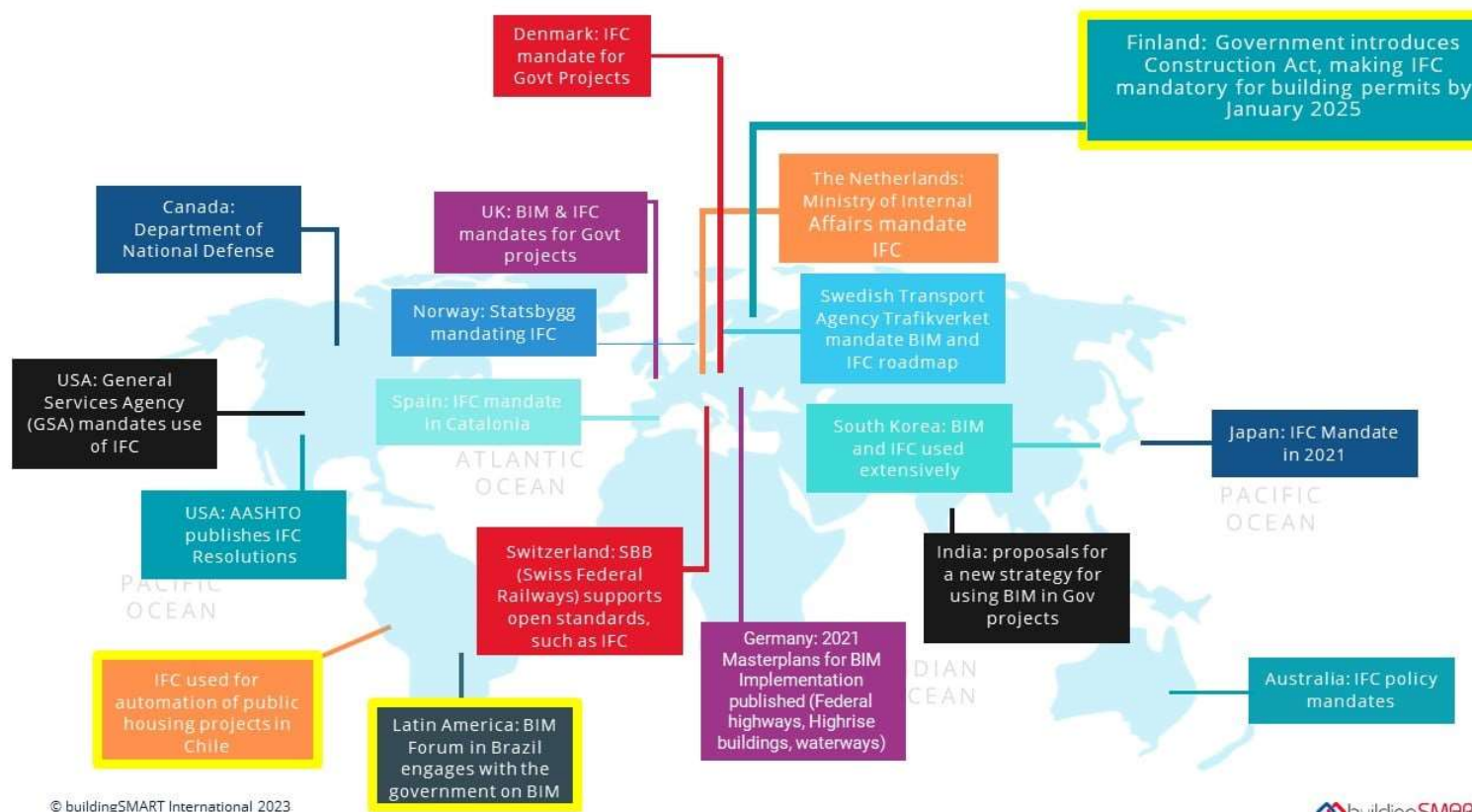
BIM aktuální stav

BIM aktuální stav

BIM v zahraničí

Zdroj: <https://www.buildingsmart.org/ifc-4-3-progress-report-and-next-steps/>

BIM v zahraničí

- Od roku 2001 Senate Properties spravující většinu státních nemovitostí aplikuje ve všech svých projektech BIM
- Od roku 2007 Sdružení finského stavebního průmyslu vyžaduje certifikaci všech použitých SW pro IFC

2015

- Start elektronického stavebního povolení (skrze Cloudpermit a Trimble ePermit)

2018

- Digitální povolování kryje 90% všech povolovacích aktivit
- První pokusy s povolováním s IFC modely

2022

- IFC 4 schválen jako trvalý archivační formát pro Finský národní archiv

2023

- První automatické kontroly staveb

2025

- IFC povinné pro stavební povolení

2027

- As-Built BIM (BIM model skutečného provedení) bude archivován v „National Building Information System Archive“

Legislativní zázemí

- Právní prostředí
- Vybrané termíny a pojmy

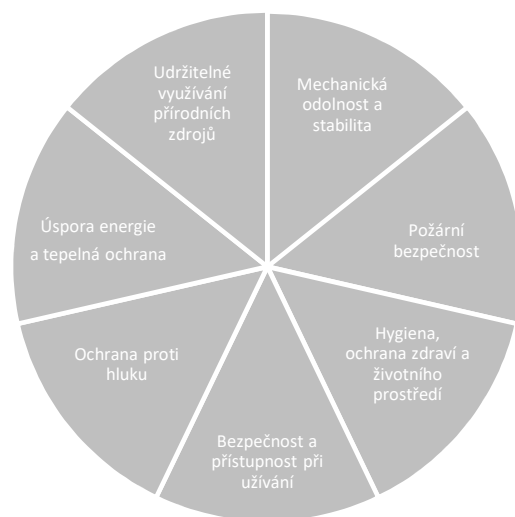
Základní požadavky na stavby

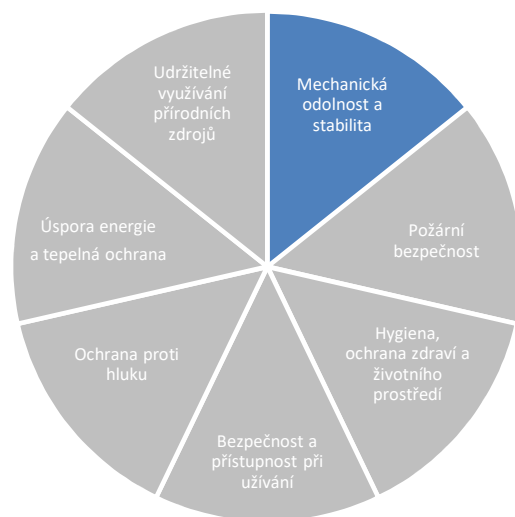
Stavby jako celek i jejich jednotlivé části musejí vyhovovat zamýšlenému použití, zejména s přihlédnutím k **BEZPEČNOSTI a OCHRANĚ ZDRAVÍ OSOB** v průběhu **CELÉHO ŽIVOTNÍHO CYKLU** staveb.

Po celou dobu **EKONOMICKY PŘIMĚŘENÉ ŽIVOTNOSTI** musí stavby při běžné údržbě plnit 7 základních požadavků na stavby ...

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 305/2011

1. Mechanická odolnost a stabilita

Stavba musí být navržena a provedena tak, aby zatížení, která na ni budou pravděpodobně působit v průběhu výstavby a užívání, neměla za následek:

- a) zřícení celé stavby nebo její části;
- b) větší stupeň nepřípustné deformace;
- c) poškození jiných částí stavby nebo technických zařízení nebo instalovaného vybavení v důsledku větší deformace nosné konstrukce;
- d) poškození neúměrné původu poškození.

Asociace pro veřejné zakázky
sdlíme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

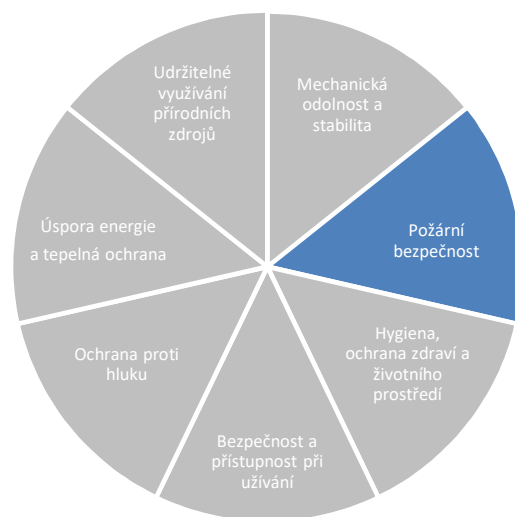
Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

2. Požární bezpečnost

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby v případě požáru:

- byla po určenou dobu zachována nosnost konstrukce;
- byl uvnitř stavby omezen vznik a šíření ohně a kouře;
- bylo omezeno šíření požáru na sousední stavby;
- obyvatelé mohli stavbu opustit nebo aby mohli být jinými prostředky zachráněni;
- byla brána v úvahu bezpečnost záchranných jednotek.

Asociace pro veřejné zakázky
sdlíme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

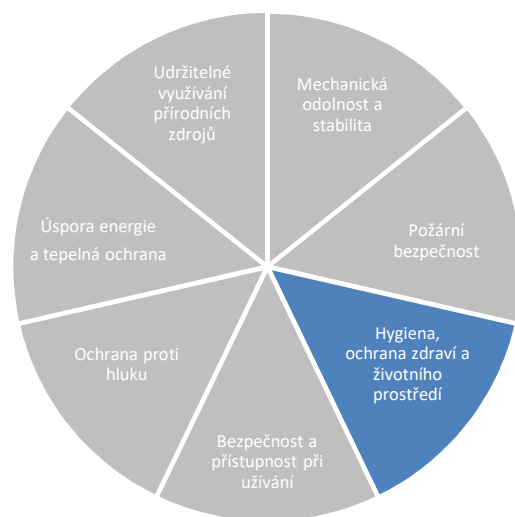
Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

3. Hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby v průběhu celého životního cyklu neohrožovala hygienu nebo bezpečnost a zdraví pracovníků, jejich uživatelů nebo sousedů, ani neměla v celém průběhu životního cyklu nepřiměřeně významný vliv na kvalitu životního prostředí nebo na klima, a to během výstavby, používání i demolice, zejména následkem:

- uvolňování toxických plynů;
- emisí nebezpečných látek, těkavých organických sloučenin, skleníkových plynů nebo nebezpečných částic do vnitřního nebo venkovního ovzduší;
- emisí nebezpečného záření;
- uvolňování nebezpečných látek do podzemní vody, mořské vody, povrchové vody nebo půdy;
- uvolňování nebezpečných látek do pitné vody nebo látek, které mají jinak negativní dopad na pitnou vodu;
- nesprávného vypouštění odpadních vod, emisí odpadních plynů nebo nesprávné likvidace pevného nebo kapalného odpadu;
- vlhkosti v částech stavby nebo na površích v rámci staveb.

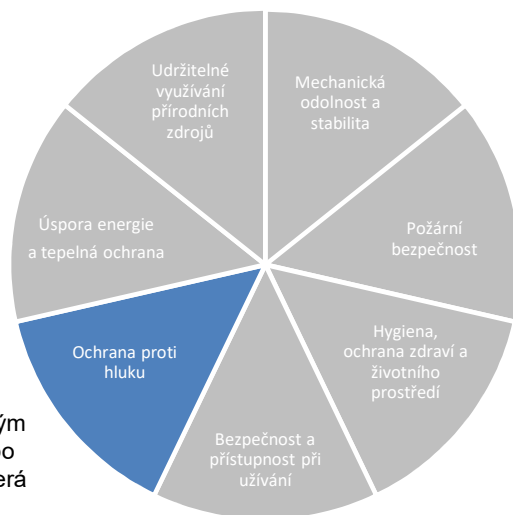

4. Bezpečnost a přístupnost při užívání

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby při jejím užívání nebo provozu nevznikalo nepřijatelné nebezpečí nehod nebo poškození, např. uklouznutím, pádem, nárazem, popálením, zásahem elektrickým proudem, zranění výbuchem a vloupáním. Zejména stavba musí být navržena a postavena tak, aby byla zohledněna přístupnost pro osoby se zdravotním postižením a použití těmito osobami.

5. Ochrana proti hluku

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby byl hluk vnímaný uživateli nebo osobami poblíž stavby udržován na úrovni, která neohroží jejich zdraví a umožní jim spát, odpočívat a pracovat v uspokojivých podmínkách.

6. Úspora energie a tepelná ochrana

Stavba a její zařízení pro vytápění, chlazení, osvětlení a větrání musí být navrženy a provedeny takovým způsobem, aby jejich spotřeba energie při provozu byla nízká s ohledem na uživatele a na místní klimatické podmínky. Stavby musejí být rovněž energeticky účinné a musejí v průběhu své výstavby a odstraňování spotřebovávat co nejmenší množství energie.

Asociace pro veřejné zakázky
sdlíme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

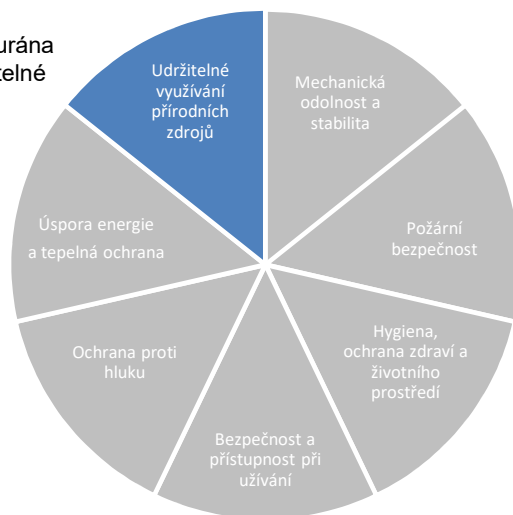

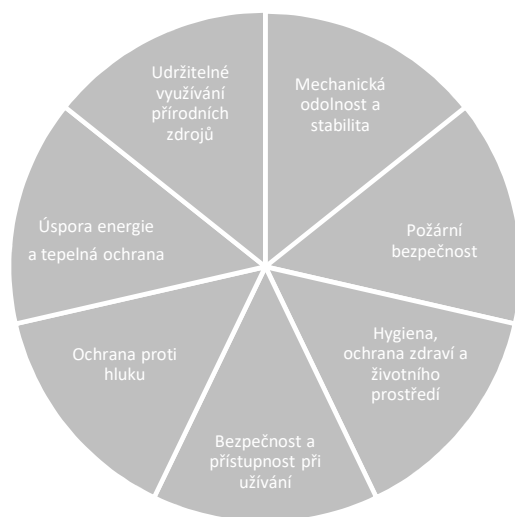

7. Udržitelné využívání přírodních zdrojů

Stavba musí být navržena, provedena a zbourána takovým způsobem, aby bylo zajištěno udržitelné využití přírodních zdrojů a zejména:

- opětovné využití nebo recyklovatelnost staveb, použitých materiálů a částí po zbourání;
- životnost staveb;
- použití surovin a druhotných materiálů šetrných k životnímu prostředí při stavbě

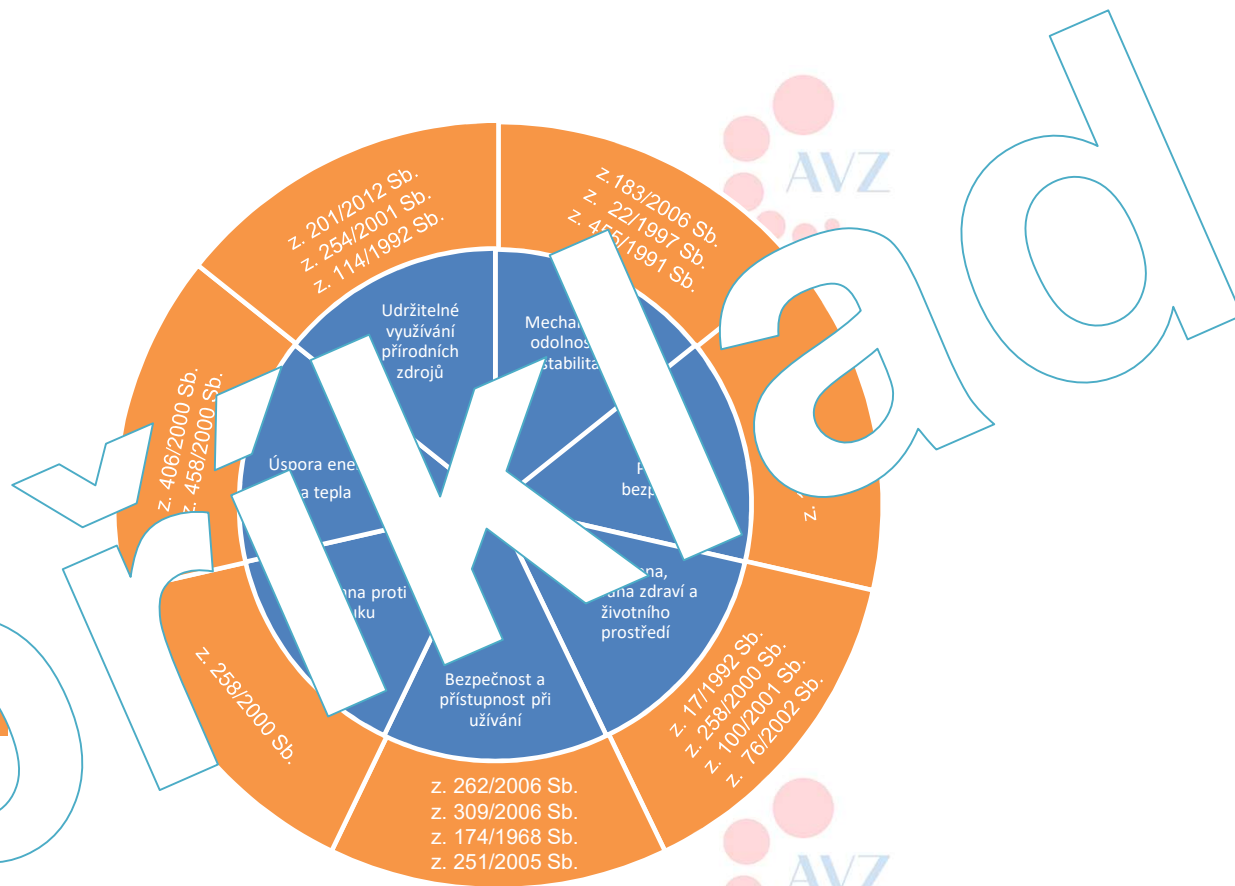

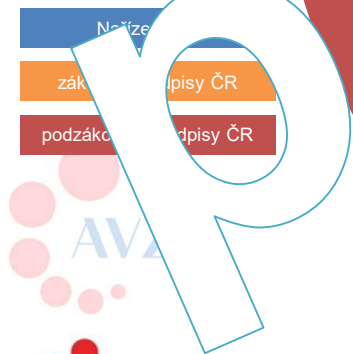
Nařízení EU

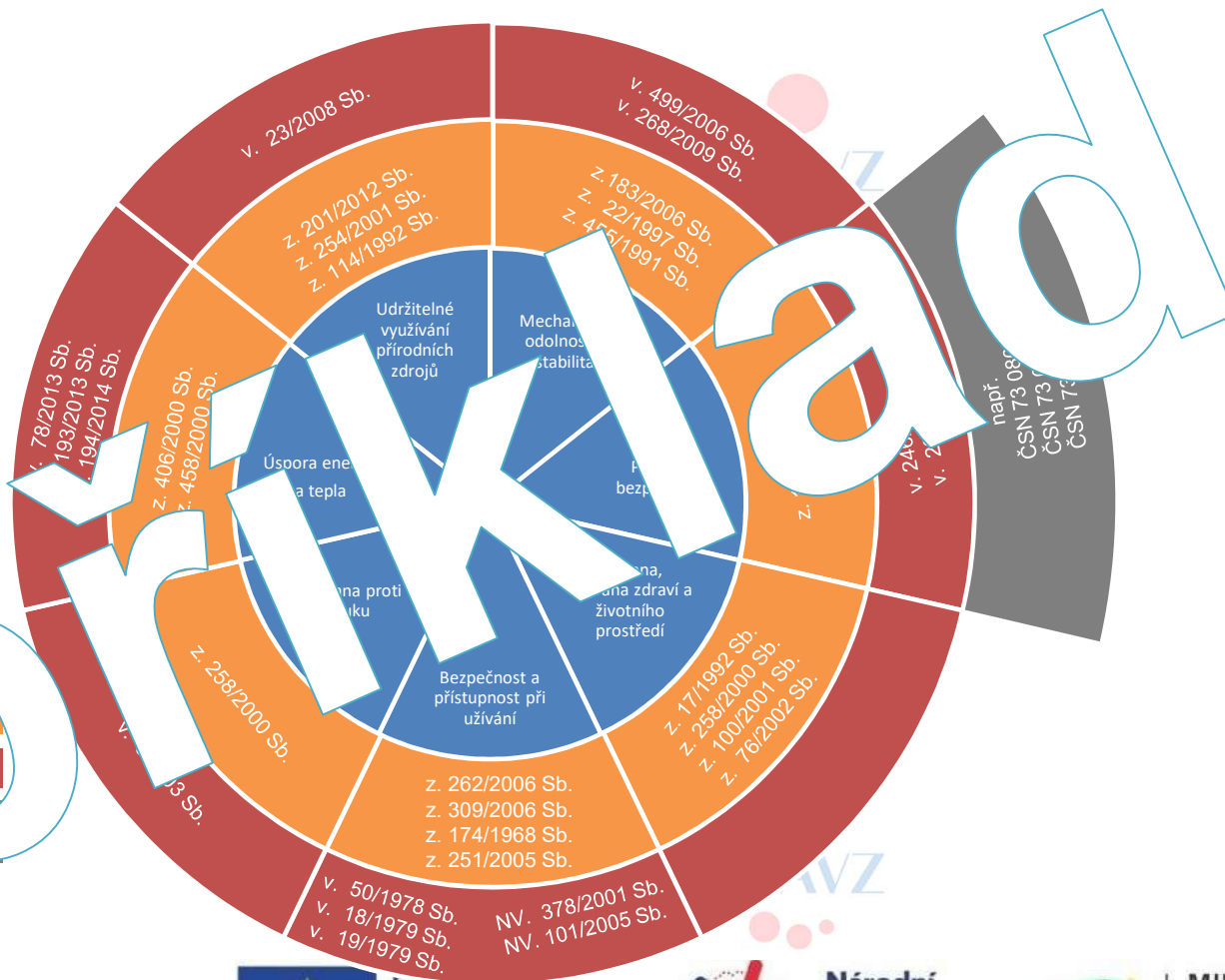
Název
základní úkoly ČR

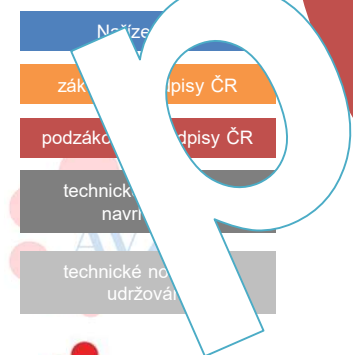

- Název
- základní předpisy ČR
- podzákladní předpisy ČR
- technické podmínky
- navrhování

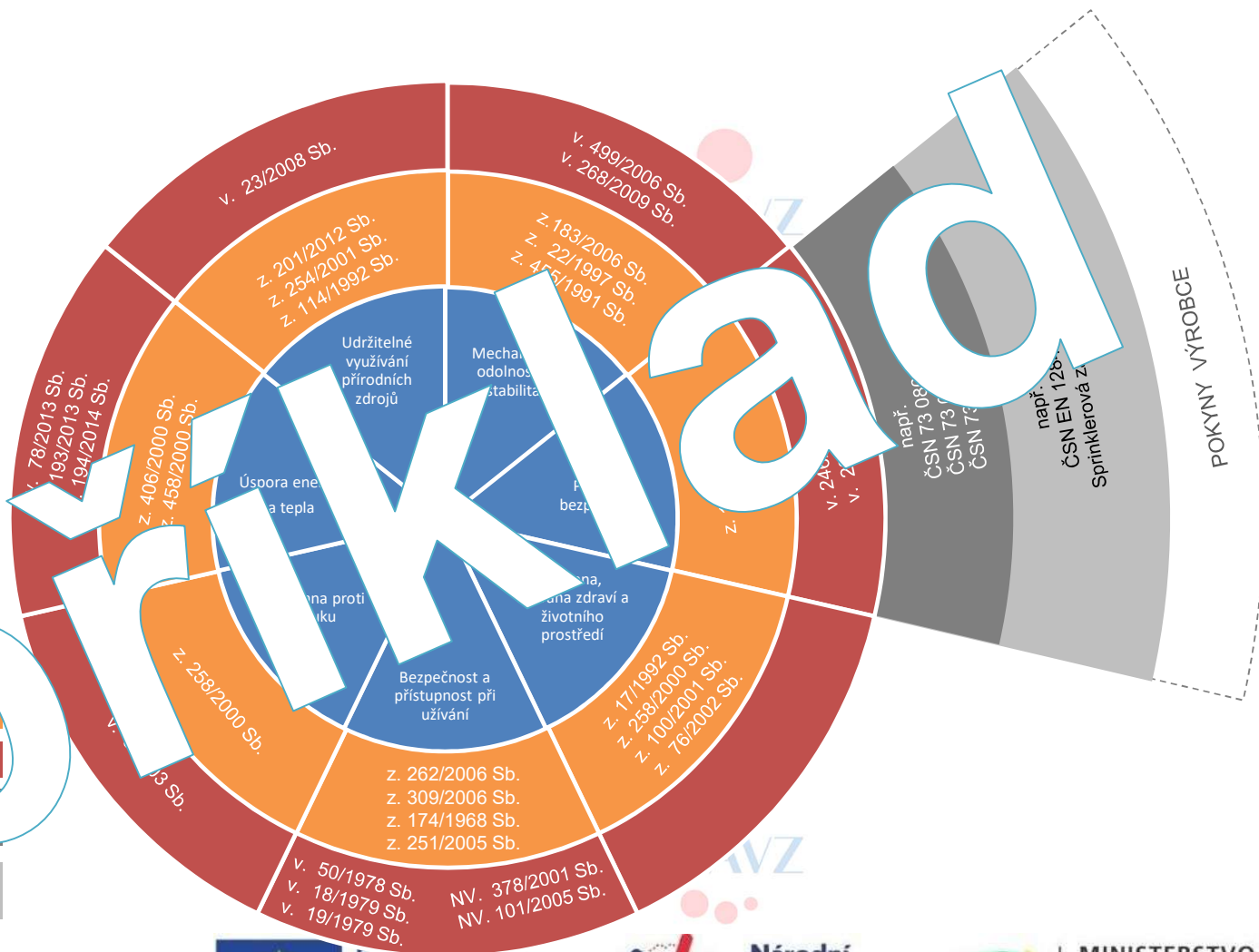

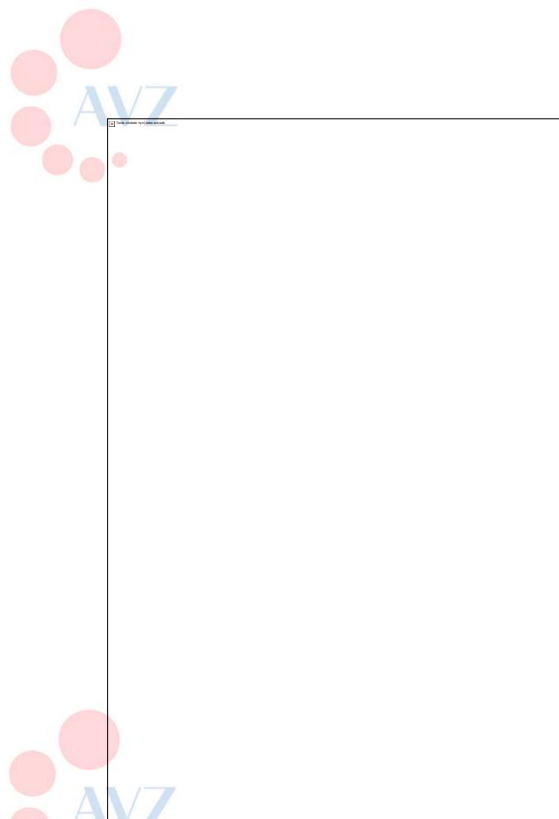

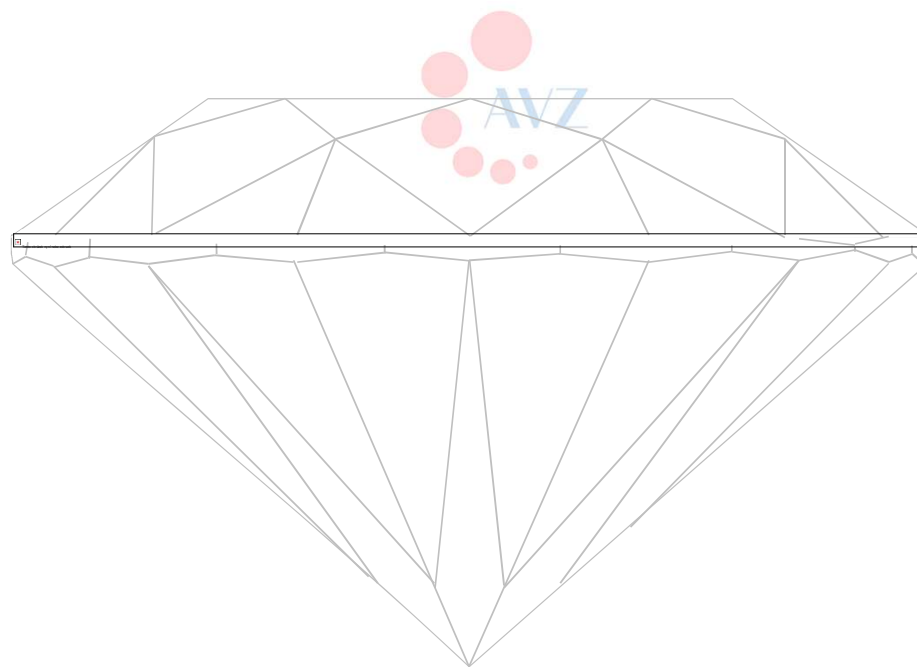

- Název
- základní předpisy ČR
- podzákladní předpisy ČR
- technické normy
- technické normy pro údržbu

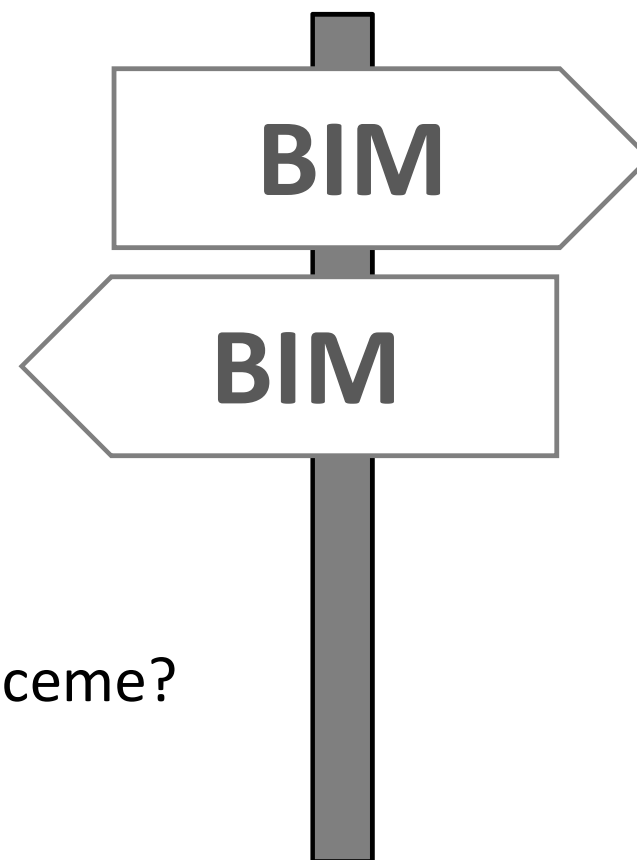
Příklad

Chceme BIM?

Pak si ale položme klíčovou otázku:

Jaký BIM, respektive jaký model **primárně** chceme?

BIM totiž není produkt, který si můžeme koupit, ale metoda práce.

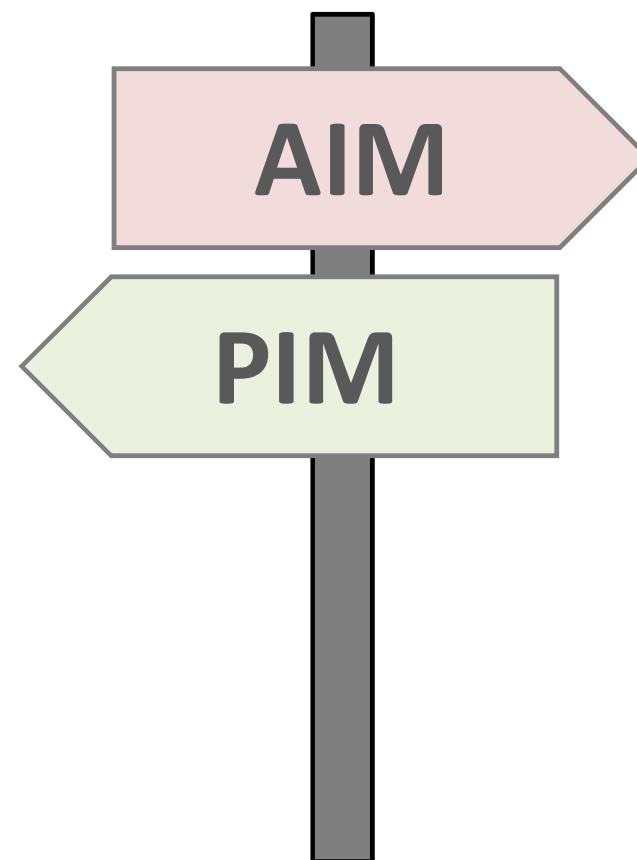
Produkty vznikají v rámci BIMu dva:

Project Information Model [PIM]

Projektový informační model

Asset Information Model [AIM]

Informační model aktiva

ROZDÍLY mezi PIM a AIM

Project Information Model [PIM] *Projektový informační model*

Zpravidla obsahuje i geometrický náhled na informační model

Z velké části ho vytváří dodavatel – projektant/zhotovitel stavby

Informace se předávají v předem definovaných termínech

Asset Information Model [AIM] *Informační model aktiva*

Obsahuje i objekty, které nemají vyobrazenou geometrii

Z velké části ho vytváří sám provozovatel staveb, následně je průběžně doplňován

Informace se předávají v případech, kdy dojde k (předvídatelné) události

Obvykle mají jinou granularitu informací

Project Information Model [PIM] *Projektový informační model*

Asset Information Model [AIM] *Informační model aktiva*

modeluje se
zpravidla
bottom-up
principem

modeluje se
zpravidla
top-down
principem

soubor
staveb

jednotlivé
stavební entity

uplatněné
„Design Strategies“

vybudované prostory

technické systémy / konstrukční celky

komponenty tech. systémů / konstrukčních celků
[elementy „3D modelu“ stavby]

TAKEAWAY ?

Asociace pro veřejné zakázky
sdíleme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

Standards

- Významné mezinárodní standardy
- Vybrané termíny a pojmy

řada norem ČSN EN ISO 19650

Organizace a digitalizace informací o budovách a inženýrských stavbách včetně informačního modelování staveb (BIM)
– **Management informací s využitím informačního modelování staveb**

Asociace pro veřejné zakázky
sdílíme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

Management informací & BIM podle řady norem ISO 19650

19650-3 Organizace a digitalizace informací o budovách a inženýrských stavbách včetně informačního modelování staveb (BIM) – Management informací s využitím informačního modelování staveb – Část 3: Provozní fáze aktiv

AVZ

AVZ

Key:

AIM asset information model

PIM project information model

A start of delivery phase — transfer of relevant information from AIM to PIM

B start of operational phase — transfer of relevant information from PIM to AIM

C post-occupancy/implementation evaluation or performance review

D trigger events during the operational phase

NOTE

Information can be transferred between PIM and AIM during the delivery phase as well as at points A and B.

řada norem ČSN EN ISO 19650

Organizace a digitalizace informací o budovách a inženýrských stavbách včetně informačního modelování staveb (BIM)
– **Management informací s využitím informačního modelování staveb**

řada norem ČSN EN ISO 29481

Building information models — **Information delivery manual**

Národní
plán
obnovy

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

Terminologické okénko

Information Delivery Manual [IDM] documentation which captures the business process and gives detailed specifications of the information that a user fulfilling a particular role would need to provide at a particular point within a project

Note 1 to entry: This can be referred to as an "information delivery specification (IDS)".

řada norem ČSN EN ISO 19650

Organizace a digitalizace informací o budovách a inženýrských stavbách včetně informačního modelování staveb (BIM)
– **Management informací s využitím informačního modelování staveb**

řada norem ČSN EN ISO 29481

Building information models — **Information delivery manual**

norma ISO 12911:2023

Organization and digitization of information about buildings and civil engineering works, including building information modelling (BIM)
— Framework for specification of BIM implementation

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ

Terminologické okénko

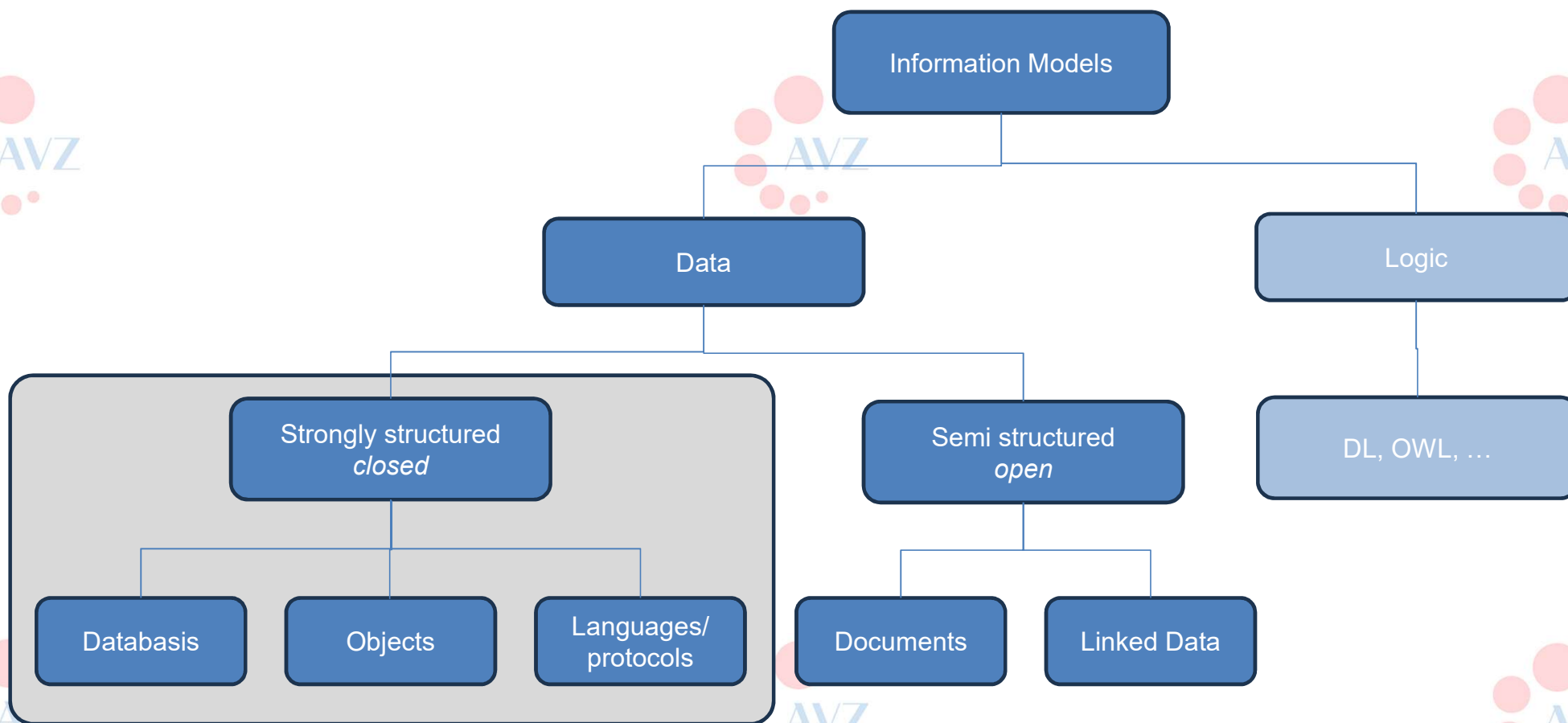
Information Model

set of structured and unstructured information containers

Building Information Modelling

use of a shared digital representation of an asset to facilitate design, construction and operation processes to form a reliable basis for decisions

řada norem ČSN EN ISO 19650

Organizace a digitalizace informací o budovách a inženýrských stavbách včetně informačního modelování staveb (BIM)
– **Management informací s využitím informačního modelování staveb**

řada norem ČSN EN ISO 29481

Building information models — **Information delivery manual**

norma ISO 12911:2023

Organization and digitization of information about buildings and civil engineering works, including building information modelling (BIM)
— Framework for specification of BIM implementation

Uložení povinnosti v ČR

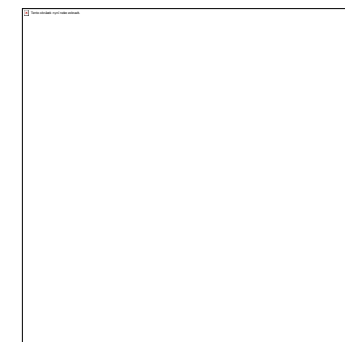
Zákon o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí

- Věcný záměr zákona schválen vládou dne 3. 5. 2023.
- Paragrafové znění - termín pro předložení vládě ČR prodloužen do 09/2024
- Předpokládaná platnost a účinnost zákona - ???

Děkujeme za Vaší pozornost

V případě jakýchkoliv otázek neváhejte nás kdykoliv kontaktovat.

Any Questions?

Asociace pro veřejné zakázky
sdílíme dobrou praxi

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

70 NÁRODNÍ STRATEGIE
VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ